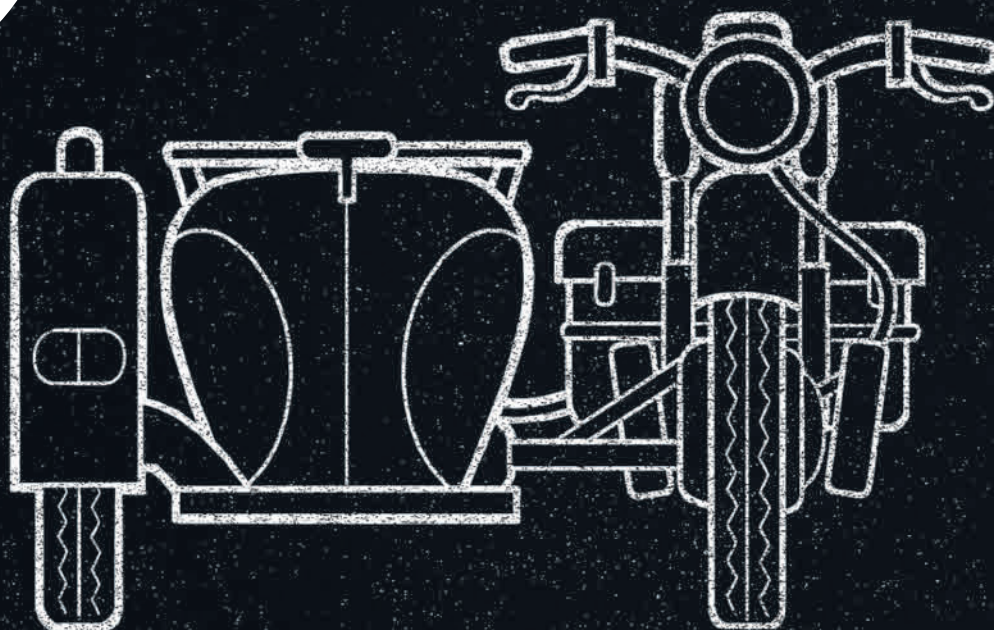

SOCIALRÅDGIVEREN

TO SIDER AF SAMME SAG:

Den gode bisidder skaber overblik og tryghed

**SLUT MED AT UDSKRIVE
BØRN TIL UVISHED:**

Socialrådgivere
bygger bro mellem
psykiatri og
kommuner

SUNDHEDSREFORM:

Det vil nedlæggelse
af regioner betyde
for socialrådgivere

SEXCHIKANE:

Medlem får
2,3 millioner kroner
i erstatning

"Man burde give flere en midlertidig pension, så de får ro til at komme sig"

Syge borgere er en ny udsat gruppe, mener lektor **Tina Bømler** med afsæt i sin nye bog. "Når de syge skal arbejde." Bogen bygger på interview med 18 sygemeldte borgere.

Hvad fik dig til at skrive bogen?

Jeg lavede en pilotundersøgelse i et jobcenter, fordi jeg var nysgerrig på, hvilke etiske dilemmaer og problemstillinger ændringerne i sygedagpengeloven gav. Eksempelvis at man som sagsbehandler skal ringe til sygemeldte og stille krav om, at de skal i aktivering. Men sagsbehandlerne var mere optagede af dokumentation, kontrol og rettidig opfølgning. De etiske dilemmaer var der nok, men de fyldte ikke. Så tænkte jeg: Det er oplagt at undersøge, hvad de sygemeldte mener om mødet med jobcenteret.

Hvad var de vigtigste pointer fra de 18 interviews, du lavede med sygemeldte?

At samtlige oplevede mødet med jobcenteret som ydmygende og ubehageligt. Det er borgere, der hele tiden har haft en tilknytning til arbejdsmarkedet – og som er så uheldige at blive syge. Det er skræmmende, at vi har udviklet et system, der møder dem på den måde.

Du kalder de sygemeldte en ny udsat gruppe – hvorfor?

Det er der flere grunde til. De ved for eksempel ikke, hvad tidsperspektivet for indsatsen er, og den uvished er stærkt psykisk belastende. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de interviewede var tre år, uden at der kom en afklaring. Samtidig taler vi meget om retssikkerhed og borgernes medbestemmelse, men det er svært at se her, hvor den sygemeldte er tvunget til at tage imod det, han får tilbudt, ellers får det økonomiske konsekvenser. Set fra min stol er den behandling uhørt.

Du skriver, at sygdom er blevet et samfundsanliggende og ikke længere blot er et anliggende mellem læge og patient. Hvad betyder den ændring for de sygemeldte?

Det betyder i princippet, at de ikke har ret til at være syge, og man har sendt det offentlige langt ind i de private gemakker.

Hvad håber du, at din bog kommer til at betyde?

At lokalpolitikkerne kigger på deres kommunes beskæftigelsespolitik, som man jo bruger en masse ressourcer på. Som kommune kan man godt for eksempel sætte en standard om, at et afklaringsforløb skal vare max et år og forholde sig til, hvornår man er blevet afklaret nok? Og mange kommuner fortolker loven om førtidspension meget stramt. Man burde give flere en midlertidig pension, så de får ro til at komme sig. Så kan det jo være, at det kan ende med et ordinært job eller et fleksjob. Endelig håber jeg, at sagsbehandlerne vil bruge bogen til at få brugerperspektivet mere ind og overveje, hvad det gør ved mennesker at gå i uvished så længe.

5HURTIGE

Tina Bømler, lektor på Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet.
Forfatter til bogen: "Når de syge skal arbejde", som er udkommet på Hans Reitzels Forlag.

■ Nu kan socialrådgiveren i kommunen igangsætte de børne-faglige undersøgelser, mens barnet er indlagt, og vi kan deltage i børne-samtalerne og hjælpe med at skaffe de udtalelser, som de har brug for.

Anette Hegelund Fosgerau, socialrådgiver i TUT-projekt i Ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland

6

12

To sider af samme sag

Hvad betyder det konkret for socialrådgiverens møde med borgeren, når der er en bisidder med? Hvordan påvirker bisidderen relationen mellem borger og socialrådgiver? Hvilke dilemmaer opstår der, når bisidderen på den anden side af bordet også er socialrådgiver? Læs socialrådgiverens bud – fra begge sider af bordet – i tema om bisiddere.

Illustration Morten Voigt

28

Foto Hung Tien-Vu

MIG & MIT ARBEJDE
Socialrådgiver Pia Junker slapper af i sit selv-renoverede hus i sin fritid.

02 Fem hurtige

04 Kampagne for arbejds-miljørepræsentanter

FH har skudt kampagne for arbejdsmiljørepræsentanter i gang.

05 Regeringens sundhedsreform

Det vil en nedlæggelse af regionerne betyde for socialrådgiverne.

06 Slut med at udskrive børn til uvished

Socialrådgivere bygger bro mellem psykiatri og kommuner i Tværfaglige Udgående Teams.

10 Kort nyt

12 TEMA: Den gode bisidder skaber overblik og tryghed.

14 Fordel også at have siddet på den anden side af bordet.

18 Bisiddere styrker vores relation til borgerne.

20 Bisidderen er en vigtig formidler

24 Seksuel chikane

Medlem har fået tilkendt 2,3 mio. kr. i erstatning.

28 Mig og mit arbejde

Pia Junker er souschef i Youth for Understanding Danmark.

29 Juraspalten

Nyt om ungdomskriminalitet og børne- og ungepålæg.

38 Regionsleder

Det er jer, der får humlebien til at tro, at den kan flyve!

39 Klumme fra praksis

Skal samfundets behov for at straffe gå ud over børn?

40 Leder

Socialrådgiveren

udgives af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialraadgiverne.dk
www.socialraadgiverne.dk

Ansvarshavende redaktør
Mads Bilstrup
mb@socialraadgiverne.dk
Redaktør
Susan Paulsen
sp@socialraadgiverne.dk

Journalister
Bjarke Hartmeyer Christiansen
bhc@socialraadgiverne.dk
Lærke Øland Frederiksen
lof@socialraadgiverne.dk
Sekretær
Birgit Barfoed
bb@socialraadgiverne.dk

Annoncer
DG Media a/s
Havneholmen 33
1561 København V
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet Grafik
Pernille Kleinert

Forsideillustration
Morten Voigt
Tryk
Datagraf
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
50 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer
12 gange om året
Dette nummer udkommer
11. februar 2019.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigtvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 17.528
Trykt oplag: 18.500
ISSN 0109-6103

Kampagne for arbejdsmiljørepræsentanter skudt i gang

Flere end 1700 arbejdsmiljørepræsentanter var på Fagbevægelsens Forhandlingsorganisations stormøde i Odense med til at kickstarte kampagnen Arbejdsmiljørepræsentantåret 2019. 25 af dem var socialrådgivere, som deltog sammen med Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Ditte Brøndum.

Det var en dag i arbejdsmiljøets tegn, da 25 af Dansk Socialrådgiverforenings arbejdsmiljørepræsentanter sammen med flere end 1700 kolleger fra Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) den 8. januar i Odense Congress Center var med til at markere, at der nu er taget hul på et år, som FH har udnævnt til arbejdsmiljørepræsentanternes år.

Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Ditte Brøndum, fortæller, at der var en god og forventningsfuld stemning blandt de mange fremmødte, som var samlet i den nye hovedorganisation for første gang.

- Det er fantastisk at opleve så mange engagerede arbejdsmiljørepræsentanter samlet ét sted. Det er et vigtigt signal om, at arbejdsmiljørepræsentanterne skal tages alvorligt. Mit håb er, at kampagneåret kan være med til at sikre et stærkt fokus på arbejdsmiljørepræsentanternes vigtige indsats for at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø.

DS styrker arbejdsmiljøindsats

På stormødet fastslog formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation Lizette Risgaard, at det på mange arbejdspladser går den forkerte vej med arbejdsmiljøet.

Og det gælder også socialrådgivernes arbejdspladser.

Det er første gang nogensinde, at så mange arbejdsmiljørepræsentanter er samlet.

/// Jeg glad for, at vi i Dansk Socialrådgiverforening netop har besluttet at styrke arbejdsmiljøindsatsen, hvor vi også har fokus på at styrke arbejdsmiljørepræsentanterne.

Ditte Brøndum, DS' næstformand

En ny undersøgelse fra Dansk Socialrådgiverforening viser, at hver tredje socialrådgiver ofte eller hele tiden er stressede. Samtidig viser en tidligere undersøgelse blandt arbejdsmiljørepræsentanterne, at næsten hver tredje af Dansk Socialråd-

giverforenings arbejdsmiljørepræsentanter mener, at det psykiske arbejdsmiljø halter på deres arbejdsplads, lige som hver tredje oplever, at de har for lidt tid til at varetage arbejdsmiljøindsatsen.

- Et godt arbejdsmiljø er afgørende for, at vi trives på jobbet og kan give borgerne den rette hjælp. Arbejdsmiljørepræsentanterne er en nøglefigur i indsatsen for at forbedre arbejdsmiljøet. Derfor er jeg glad for, at vi i Dansk Socialrådgiverforening netop har besluttet at styrke arbejdsmiljøindsatsen, hvor vi også har fokus på at styrke arbejdsmiljørepræsentanterne, så de blandt andet bliver bedre rustede til at gå i dialog med både kolleger og ledelse.

Konkrete historier gør indtryk

Det er første gang nogensinde, at så mange arbejdsmiljø-

repræsentanter på tværs af fag og brancher har været samlet for at dele erfaringer og gode ideer og støtte hinanden i det daglige arbejde med at forbedre arbejdsmiljøet på den enkelte arbejdsplads.

Ditte Brøndum fortæller, at det gjorde stort indtryk at høre arbejdsmiljørepræsentanternes historier om, hvordan de har gjort en forskel.

- Der var mange gode fortællinger, og en af dem gjorde særligt indtryk på mig. Det var da socialrådgiver Stinne Willumsen i en video tonede frem på storskærmen og fortalte om, hvordan hun på sin tidligere arbejdsplads i Aarhus Kommune sammen med sine kollegaer formåede at få ledelsen til at opnormere med 10 stillinger. Stinne Willumsen interviewede sine kollegaer og skrev citaterne ned til ledelsen. En af socialrådgiverne fortalte, at det gik bedre med at komme på arbejde, da hun fordoblede sin dosis af antidepressiv medicin. Den slags kan man ikke sidde overhørig. De konkrete historier gør et stort indtryk. Og efterfølgende kunne jeg høre, at der var flere, som var blevet inspireret - der var mange, som skulle hjem og få kollegaerne til at fortælle. **S**

Følg med på Facebook
og fho.dk/amr19

Sundhedsreform: Det vil nedlæggelse af regionerne betyde for socialrådgiverne

Regeringen har meldt ud, at de ønsker at erstatte regionerne med det nye Sundhedsvæsen Danmark. Men hvad vil det betyde for de socialrådgivere, der i dag er ansat i regionerne? Det har Dansk Socialrådgiverforening fået svar på fra Finansministeriet

Regeringen præsenterede i midten af januar sit sundhedsudspil, der i korte træk går ud på at nedlægge regionsrådene og i stedet oprette den administrative enhed Sundhedsvæsen Danmark, som er underinddelt i fem sundhedsforvaltninger, der kommer til at dække de fem geografiske områder, som regionerne dækker i dag.

En af Sundhedsvæsen Danmarks opgaver bliver at stå for overenskomsterne i sundhedsvæsenet, skriver regeringen i sundhedsudspillet. Og på pressemødet sagde statsminister Lars Løkke Rasmussen (V), at langt de fleste ansatte i det danske sundhedsvæsen ikke vil blive berørt ansættelsesmæssigt af denne omlægning.

DS vil kæmpe for medlemmers rettigheder

Men hvad betyder det mere præcist for de socialrådgivere, der i dag er ansat i regionerne? Det har Dansk Socialrådgiverforening spurgt Finansministeriet om. I svaret skriver Finansministeriet blandt andet.

”Det er regeringens hensigt, at Sundhedsforvaltningerne indtræder i regionernes rettigheder og forpligtelser. De vil således overtage arbejdsgiverrollen fra regionerne. Og de vil som nye ansættelsesmyndigheder indtræde i de rettigheder og forpligtelser, der består på overdragelsestidspunktet i henhold til overenskomster mv.”

Mens det ser ud til, at ansættelsesvilkårene bliver videreført på sundhedsområdet, står de socialrådgivere, som arbejder inden for det specialiserede socialområde, til at overgå til kommunerne. DS har allerede - sammen med en række andre organisationer - udtrykt bekymring for konsekvenserne ved at flytte højt specialiserede og komplekse opgaver fra det regionale niveau til et kommunalt niveau. Der vil også være fuldt fokus på, hvordan en sådan overgang vil påvirke socialrådgivernes ansættelsesvilkår. Hvis regeringens sundhedsudspil skulle blive vedtaget og indført, vil Dansk Socialrådgiverforening følge området tæt og have særligt fokus på de socialrådgivere, der i dag er ansat i regionerne.

- Ingen socialrådgivere skal stilles dårligere i en ny struktur, end de er i dag. Vi vil holde regeringen op på, at socialrådgiverne i regionerne fortsat skal have de rettigheder, de har i dag, siger Dorte Gotthjælp Nielsen, forhandlingschef i Dansk Socialrådgiverforening. **S**

Læs også lederen på bagsiden af bladet

TEKST LÆRKE ØLAND FREDERIKSEN

Damby•Hahn
Uddannelse

Kursusprogram 2019

Til socialrådgivere der arbejder med borgere med psykiske udfordringer.

Bliv blandt de skarpeste til at identificere og hjælpe borgere med psykiske udfordringer og barrierer.

Tag fx en kognitiv uddannelse, der er videnskabeligt veldokumenteret, som metoden med størst effekt. Nu kan du med denne 1-årige uddannelse tilegne dig grundprincipper og specialviden om de hyppigst forekommende problemområder, du i dit arbejde som socialrådgiver møder hos denne personkreds af borgere. Tilmeld dig nu på vores hjemmeside.

På uddannelsen får du specialviden om:

- » Kognitiv Metode, teori og praksis
- » Nedsat selvværd og angstlidelser
- » Depression og stress
- » Misbrug og personlighedsforstyrrelse
- » Masser af teknik, bla. vredeshåndtering og assertion

Uddannelserne foregår i Odense centrum, og løber over 8 måneder med 3 dage hver måned. 24 dage ialt til kun kr. 16.000,- (ex moms).

Næste holdstart er **11. marts 2019**

.... og igen d. 28. oktober 2019 .

Se i øvrigt også vores overbygning på den kognitive uddannelse for øvede, med kursusstart 21. oktober 2019. Eller kik på vores beskæftigelsesrettede coach-uddannelse, som du kan tage på 4 dage.

Læs mere på:

<http://www.dambyhahn.dk/uddannelser/kognitiv->

grunduddannelse

eller ring til Peter på 3078 3943.

Du kan også tilmelde dig på hjemmesiden eller sende en mail til peter@dambyhahn.dk

**Få en værktøjskasse
og lær at bruge den!**

Socialrådgivere bygger bro mellem psykiatri og kommuner

Regionerne har haft stor succes med **Tværfaglige Udgående Teams**, som bygger bro fra børne- og ungdomspsykiatrien til den kommunale verden ved at kombinere socialfaglige og psykiatriske kompetencer. Dansk Socialrådgiverforenings formand, Mads Bilstrup, opfordrer politikerne til at lære af erfaringerne og ansætte flere socialrådgivere på sygehusene, hvis de vil skabe bedre sammenhæng i sundhedsvæsenet.

Færre patienter er havnet mellem to stole. Sådan lyder det i evalueringen af de Tværfaglige Udgående Teams. Udsagnet kommer fra en ledende overlæge i børne- og ungdomspsykiatrien, som oplever, at 'patienterne ikke længere bliver kostet rundt i systemet'.

De Tværfaglige Udgående Teams, som i daglig tale kaldes TUT, har været afprøvet i alle fem regioner som satspuljeprojekter. Projekterne blev afsluttet ved udgangen af 2018, men flere regioner har opnået så gode resultater, at de har besluttet at gøre ordningen permanent. Projekterne har været meget forskellige i de fem regioner. Men fælles for dem er, at regionerne har etableret teams med socialrådgivere, sygeplejersker, psykologer, pædagoger og lærere, som bygger bro fra børne- og ungdomspsykiatrien til kommunerne. COWI har evalueret projekterne for Sundhedsstyrelsen og skriver blandt andet:

"Det er centralt for projekternes brobyggende funktion, at TUT teamet inkluderer socialrådgiverkompetencer. Det er en væsentlig faktor for at kunne arbejde med og forstå den kommunale sektor. Kombinationen af socialfaglige og psykiatriske kompetencer i teamet gør det således muligt at koordinere og skabe samarbejde mellem henholdsvis psykiatrien og den kommunale sektor."

DS: Inspiration til hele sundhedsområdet

Der er god grund til at brede erfaringerne fra psykiatrien ud til hele sundhedssystemet, mener Dansk Socialrådgiverforenings formand, Mads Bilstrup.

- Det skaber rigtig gode resultater at bringe de socialfaglige kompetencer ind i sundhedssystemet. De socialrådgivere, der arbejder på sygehusene, er afgørende for, at patienterne får et godt liv, når de bliver udskrevet, og dermed også undgår genindlæggelser, siger han.

Mads Bilstrup opfordrer derfor politikerne til

at bygge videre på erfaringerne fra TUT-projekterne, hvis de ønsker at skabe en bedre sammenhæng i sundhedsvæsenet.

- Erfaringerne viser, at vi kan reducere antallet af dage, borgerne er indlagt på sygehusene, når socialrådgivere, sygeplejersker, psykologer, pædagoger og lærere fra starten af indlæggelsen fokuserer på den gode udskrivning og overgangen til det kommunale system. Det har vi nu fået dokumenteret med sundhedsstyrelsens evaluering, siger han.

Sundhedsminister positiv

Sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V) har tidligere rost TUT-projekterne, og ved præsentationen af regeringens udspil til en sundhedsreform brugte hun som eksempel en psykisk sårbar 17-årig pige, som ikke må ende som katebald mellem kommune og region, når hun udskrives fra psykiatrien til den videre behandling hos egen læge og kommunal opfølgning.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har derfor spurgt Ellen Trane Nørby, om hun vil sikre, at de Tværfaglige Udgående Teams bliver en fast del af sundhedsvæsenet, nu hvor satspuljeprojekterne er afsluttede. Det svarer hun ikke på, men henviser i stedet til, at der i den nye satspuljeaftale er afsat 215 mio. kr. i en fremskudt funktion fra børne- og ungdomspsykiatrien i hele landet.

DS har også spurgt sundhedsministeren, om hun i forbindelse med sundhedsreformen vil sikre, at sundhedsvæsenet fremover har tilstrækkelige med socialrådgiverkompetencer til at kunne stå for samarbejdet og koordinationen mellem psykiatri og den kommunale sektor.

Til det svarer Ellen Trane Nørby:

"Vi har med sundhedsreformen sat streg under, hvor vigtigt samarbejdet på tværs er - vi vil oprette 21 sundhedsfællesskaber, der netop skal stå for de gode samarbejder på tværs - og det gælder bestemt også i psykiatrien, hvor eksempelvis børn og deres forældre har stærkt behov for de sam-

menhængende tilbud tæt på, hvor de bor.”

Sikkerhedsnet frem for uvished

Et af de steder, hvor man har valgt at videreføre det Tværfaglige Udgående Team, er Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland. Her arbejder socialrådgiver Anette Hegelund Fosgerau, som også er medlem af bestyrelsen i Dansk Socialrådgiverforenings Faglige Selskab for Socialrådgivere i Børne- og ungdomspsykiatrien.

Før TUT-projektet kom hun typisk først ind i børnenes sag et par dage inden, de skulle udskrives.

- Tidligere blev der indkaldt til udskrivningskonference, når barnet var på vej til at blive udskrevet, og nogle gange først, når barnet var kommet hjem. Vi udskrev så at sige barnet til uvished om, hvor den fremtidige støtte skulle komme fra. Nu holder vi netværksmøder med alle de relevante professionelle omkring barnet, allerede når barnet bliver indlagt, og går i gang med at planlægge udskrivningen fra starten, fortæller hun.

Der er to fordele ved den måde at arbejde på. Dels er barnets skole, PPR og den kommunale socialrådgiver med til at give de ansatte i psykiatrien et helhedsorienteret billede af barnet og sikre barnet en god opstart i psykiatrien. Dels kan kommunen sætte initiativer i gang, allerede mens barnet er indlagt.

- Nogle gange starter kommunen familiebehandling op allerede

■ ■ Nu kan socialrådgiveren i kommunen igangsætte de børnefaglige undersøgelser, mens barnet er indlagt, og vi kan deltage i børnesamtalerne og hjælpe med at skaffe de udtalelser, som de har brug for.

Anette Hegelund Fosgerau, socialrådgiver i TUT-projekt i Ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland

under indlæggelsen. Forældrene føler sig mere trygge ved at få udskrevet barnet, når vi har lavet et koordinerende arbejde sådan, at der allerede under indlæggelsen bliver spændt et sikkerhedsnet ud, der kan gribe dem, når de kommer hjem. Derfor er erfaringerne fra TUT, at vi kan udskrive børnene tidligere, end vi gjorde før. Det har været svært at udskrive børnene til ingenting, siger Anette Hegelund Fosgerau.

Optimerer kommunens arbejde

Af evalueringen af TUT-projekterne fremgår det, at det tidligere har skabt et hul mellem psykiatrien og kommunerne, at socialrådgiveren i kommunen først har kunnet opstarte en børnefaglig undersøgelse, når barnet var udskrevet, og først herefter sætte relevant støtte i gang.

- Nu kan de igangsætte de børnefaglige undersøgelser, mens barnet er indlagt, og vi kan deltage i børnesamtalerne og hjælpe med at skaffe de udtalelser, som de har brug for. Vi kan medvirke til at optimere kommunernes arbejde, det hele kan ske lidt hurtigere, men uden at det bliver forjaget. Det er både til fordel for børn og forældre, og det er en helt fantastisk måde at arbejde på, siger Anette Hegelund Fosgerau.

Hun har som socialrådgiver i TUT haft ansvar for at koordinere netværksmøderne og stå for kontakten til kommunerne. Hun startede med kun at være i projektet halvdelen af sin arbejdstid, men ledelsen indså hurtigt, at det ikke var nok.

- Først blev jeg sat op på 80 procent, og nu er jeg fuldtidsansat i projektet. For at det skal blive en succes, er det afgørende, at der er en socialrådgiver, som via sin faglighed kan lave den koordinerende indsats og tale samme sprog som den socialrådgiver, der sidder ude i kommunen, siger hun.

Ud over at koordinere indsatsen omkring barnet under indlæggelsen har TUT også en udgående funktion i op til tre måneder efter ud-

»

skrivelsen, hvor psykologen, socialpædagogen og socialrådgiveren kan fortsætte med behandling i hjemmet og vejledning til skolen, familien og socialafdelingen.

- Vi er en fortsat sparringspartner, vi holder typisk to-tre møder efter, barnet er udskrevet. Det kan være en kommunal socialrådgiver, der har brug for sparring i forbindelse med en foranstaltning, eksempelvis en anbringelse, eller en aflastningsfamilie eller familiebehandler, der skal introduceres til barnet og familien, fortæller Anette Hegelund Fosgerau.

Succes med at løse skolevægning

I Region Syddanmark har de haft endnu mere fokus på den udgående del. De har haft to forskellige TUT-projekter, et i Esbjerg og et i Odense, som er kendt under navnet 'Tilbage Til Skole'. Her har det tværfaglige team fulgt børnene i op til seks måneder, efter de er færdigbehandlet i psykiatrisk regi, og de har mødtes med familierne og de professionelle omkring barnet en gang om ugen.

Målgruppen har været lidt anderledes i 'Tilbage Til Skole', end i de andre TUT-projekter, idet et fåtal af børnene har været indlagt, mens de fleste har haft et ambulansforløb i børne- og ungdomspsykiatrien. Og projektet har været fokuseret på at få børn med skolevægning tilbage i skole. Ud over de intensive forløb har 'Tilbage Til Skole' tilbudt konsultativ bistand til fagfolk, der arbejder med børn med skolefravær. Teamet har deltaget i netværksmøder og er kommet med anbefalinger til indsatser, så fagpersonerne og det private netværk i samarbejde kan støtte børnene tilbage til stabil skolegang.

I de intensive forløb har teamet været meget tæt på familierne, fortæller socialrådgiver Hanne Holm fra projektet.

- Vi har forholdt os konkret til alt fra familiens morgenrutine til barnets skoleskema, hvordan barnet kommer fra hjemmet til skolen og fra skolegården og ind i klasselokalet, siger hun.

Hvis børnene lider af separationsangst, har Hanne Holm og hendes kollegaer i 'Tilbage Til Skole' været med ude på skolen

for at hjælpe barnet med at tage afsked med forældrene om morgenen. I andre tilfælde er der lavet faste aftaler med skolen om, at en bestemt lærer tager imod barnet i skolegården hver morgen.

- Vi har også haft en mor, der blev nødt til at sidde på skolen og arbejde hver dag for at få sit barn i skole. Skolen stillede et lokale til rådighed, hvor moren kunne sidde, og så kunne datteren komme ned og sige hej i frikvarteret. Langsomt overtog vi, så barnet i stedet kunne komme ned til os, og så trappede vi ud, så vi var der færre og færre timer over cirka en måned, fortæller Hanne Holm.

På denne måde er det lykkedes Hanne Holm og hendes kollegaer at få 40 af de 44 børn, de har arbejdet med i projektet, tilbage i stabil skolegang.

- Det betyder ikke, at de har et fuldt skoleskema, men at de kommer i skole hver dag. Og det er et stort fremskridt, når man tænker på, at mange af dem har ligget derhjemme under dynen og vendt op og ned på dag og nat i flere måneder og for nogles vedkommende i flere år, siger hun. **S**

■ Vi har været meget tæt på familierne og forholdt os konkret til alt fra familiens morgenrutine til barnets skoleskema, hvordan barnet kommer fra hjemmet til skolen og fra skolegården og ind i klasselokalet.

Hanne Holm, socialrådgiver i TUT-projektet 'Tilbage Til skole' i Odense Børne- og ungdomspsykiatri i Region Syddanmark.

TUT i fremtiden

- Region Hovedstaden - TUT fortsætter i sin nuværende form.
- Region Sjælland - TUT er afsluttet, men nogle af erfaringerne videreføres i et nyt satspulje-projekt, som er startet i 2019.
- Region Syd - TUT bliver en del af driften på hele Fyn, dog kun til og med 9. klasse og med mindre konsultativ bistand og reduceret udkørende funktion. I Esbjerg er socialrådgiveren og sygeplejersken fra TUT blevet fastansat til at implementere erfaringerne fra TUT i psykiatrien og de kommunale forvaltninger i hele Syddanmark og i nye satspulje projekter.
- Region Midt - TUT bliver en del af driften og udvides til både at omfatte afdelingerne i Aarhus og Viborg.
- Region Nord - TUT er afsluttet, men nogle af tankerne videreføres i to nye satspulje-projekter, som er startet i 2019.

Hvad skal der ske, når 14-årige Lise udskrives fra psykiatrisk døgnafsnit?

Lise på 14 år har været indlagt på psykiatrisk døgnafsnit efter længe tid i mistrivsel med social tilbagetrækning og skolefravær. Hun er nu udredt og har fået en psykiatrisk diagnose. I løbet af indlæggelsen er Lise stabiliseret, og hun vurderes at være færdigbehandlet i psykiatrisk døgnregi. Men hvad skal der ske, når Lise kommer hjem? Hvordan får Lise startet op på sit eget liv igen, og hvordan bliver man en hel familie med tro, håb og drømme om fremtiden igen?

Lise skal følges på psykiatrisk ambulatorium gennem samtaler omkring sin lidelse samt opfølgning på den medicinske behandling, og Børne- og Ungdomspsykiatrien har udfærdiget en erklæring, som er fremsendt til børne- og familieafdelingen i kommunen med baggrund i bekymringen for Lises trivsel og udvikling.

Alligevel kan familien ikke gennemskue, hvad der nu skal ske, eller hvad næste skridt er. Hvorfor kommer Lise hjem efter en indlæggelse i psykiatrien uden at vide, hvordan en samlet plan for den nærmeste fremtid ser ud og skal starte op?

Det er baggrunden for, at Tværfagligt Udkørende Team (TUT) er blevet tilknyttet familien i en overgangsperiode.

Lærerne tilbydes sparring

Lise er vældig nervøs for at komme tilbage i skole, hun er bange for at få det dårligt i skoletiden, og hun ved ikke, hvordan hun skal agere over for klassekammerater eller se veninderne i øjnene igen. Skoleledelsen og lærerne er enige om, at deres skole fortsat er det rigtige tilbud til Lise, men lærerne er i tvivl om, hvordan de kan støtte Lise gennem skoledagen. Det Tværfaglige Udkørende Team tilbyder derfor lærerne sparring, hvor der tages udgangspunkt i Lises psykiatriske vanskeligheder sammenholdt med det kendskab, som lærerne har til Lise og de styrker, hun har. Der bliver således lavet en plan for, hvordan lærerne kan støtte Lise i den særlig sårbare periode, hvor hun stadig lærer nyt om sig selv og samtidig skal forholde sig til at være skoleelev og klassekammerat.

Lises sagsbehandler i kommunens børne- og

familieafdeling indkalder det Tværfagligt Udkørende Team til en tværfaglig og tværsektoriel drøftelse med henblik på at perspektivere, samstemme og koordinere. Teamet vurderer, at der er behov for at inddrage forskellige faggrupper, og således deltager både socialrådgiveren og sygeplejersken i mødet med sagsbehandler.

Opfølgende hjemmebesøg

Sygeplejersken sikrer, at drøftelsen tager udgangspunkt i Lises sundheds- og personlighedsmæssige udfordringer gennem et diagnostisk og psyko-edukativt perspektiv, og socialrådgiveren sikrer, at dette perspektiv tolkes rehabiliterende og "oversættes" til et perspektiv på Lises funktionsniveau og muligheder for personlig trivsel og udvikling med henblik på at afklare støttebehovet, som Lises sagsbehandler kan arbejde videre med.

Sagsbehandleren vurderer, at en kontaktperson kunne have afgørende betydning for, at Lise kommer tilbage i trivsel. Indtil der er skabt sammenhæng i den samlede indsats omkring Lise, foretager socialrådgiveren og sygeplejersken fra TUT opfølgende, støttende besøg i hjemmet. Der bliver lavet en indslusningsplan for Lises tilbagevenden til skolen, som løbende bliver revurderet og tilpasset gennem socialrådgiverens og lærerkonsulentens samarbejde med lærerteamet på skolen.

Da sagsbehandleren er klar til at iværksætte kontaktpersonsordning til Lise, arrangerer socialrådgiveren i TUT et møde mellem kontaktpersonen, sagsbehandleren, sygeplejersken og lærerkonsulenten for at sikre overlevering af særlig viden og erfaringer omkring forståelsen af Lises vanskeligheder og udfordringer i forhold til at fortsætte arbejdet omkring Lise og hendes familie.

(I Region Sjælland har man valgt at kalde det "Udkørende" i modsætning til de øvrige regioner, som kalder det for "Tværfagligt Udgående Team").

Kilde: Socialrådgiver Laila Fyhring Bernstein har sammensat eksemplet på baggrund af forskellige TUT-forløb, hun har været involveret i på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Døgnafsnit i Region Sjælland.

"De reformramte"
af Lars Hulgård, Chili Turèll, Susanne Jakobsen og Margit Ernst (red.), Forlaget Udenfor, 170 sider, 99,95 kroner.

REFORMRAMTE

24 reformramte danskere skriver om deres møde med beskæftigelsessystemet og om de konsekvenser, mødet har haft for deres hverdag, deres familie og deres liv i det hele taget. Det er især mødet med reformer som kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen, integrationsydelsen og førtidspensions- og fleksjobreformen, der danner udgangspunkt for borgernes beretninger. Bogen er en appel til politikerne om at rulle fattigdomsreformerne tilbage.

"Forskningsmetode i socialt arbejde" af Merete Monrad og Søren Peter Olesen (red.), Hans Reitzels Forlag, 426 sider, 385 kroner.

FORSKNINGS-ABC

Der er krav om, at den sociale indsats skal have en dokumenteret effekt, mens praktikere kan have en følelse af, at en del dokumentation er overflødig. Der har været øget fokus på evidens af metoder i socialt arbejde over de senere år, hvor man har forsøgt at forene generelle effektmålinger med frontlinjemedarbejderes perspektiv. Bogen gennemgår forskningsprocessen fra idé til formidling af resultaterne.

"Den moderne psykiatris historie - Et essay om sindslidende i velfærdsstaten" af Per Vestergaard, Aarhus Universitetsforlag, 152 sider, 199,95 kroner.

PSYKIATRIENS HISTORIE

Tidligere overlæge og professor Per Vestergaard søger tilbage i historien for at finde årsagerne til nutidens kaos inden for psykiatrien. Patienternes sociale og psykologiske problemer kan hverken rummes eller håndteres af læger uddannet alene med et naturvidenskabeligt perspektiv på deres symptomer. Løsningen er et nyt syn på psykiatrien, der skaber plads til nye faggrupper, nye behandlingsformer og en ny administrativ struktur, skriver han.

HØRINGSSVAR:

DS KRITISK OVER FOR NYE UDLÆNDINGESTRAMNINGER

Da udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) i slutningen af januar fremsatte lovforslaget om de nye udlændingestramninger, skete det tre dage, før hun modtog høringsvarene fra en række organisationer, herunder Dansk Socialrådgiverforening, hvilket hun er blevet kritiseret kraftigt for.

Dansk Socialrådgiverforening advarer i sit høringsvar om, at lovforslaget vil øge fattigdommen og fastholde en gruppe mennesker i venteposition i samfundets udkant og dermed svække integrationen. I høringsvaret står der blandt andet:

"Det er et stærkt signal til dem om, at uanset, hvad de gør, så er de ikke velkommen – samtidig med, at vi forventer, at de yder deres bedste for at finde fodfæste i det nye land, lære sproget og finde sig et job. Det er et dårligt udgangspunkt for det møde, vi skal have med hinanden og for det liv, vi skal have sammen."

Læs DS' høringsvar på socialraadgiverne.dk/hoeringssvar/

Inspirationskatalog til socialt frikort

De næste to år afprøves det sociale frikort som forsøgsordning. Det betyder, at socialt udsatte skattefrit kan få lov til at tjene op til 20.000 kroner om året, uden at det bliver modregnet i de offentlige ydelser.

Cabi har for Rådet for Socialt Udsatte udarbejdet en rapport og et inspirationskatalog, som sætter fokus på, hvordan socialt udsatte kan få mest gavn af ordningen – og hvordan kommunerne og de sociale tilbud bedst kan understøtte det sociale frikort.

Læs mere på udsatte.dk

DANMARK KORT

Vejle

Rusmiddelretten tilbyder i år tre gruppeforløb til forældre til unge med et problematisk forbrug af rusmidler. De skal hjælpe de unge til at kvitte eller reducere forbruget.

Aarhus

I foråret åbner LivaRehab en afdeling med anonym rådgivning og rehabiliteringsforløb for 18-35-årige med skadevirkninger af prostitution, vold, sugar-dating og seksuelle overgreb.

Syddanmark

Mobile skadestuer fra psykiatriske akutmodtagelser vil fra foråret 2019 køre i Vejle, Esbjerg, Aabenraa og Odense. De rykker ud til voksne over 20 år, der ikke selv kan henvende sig.

Roskilde

Et råd bestående af fem almindelige borgere og fem borgere fra foreninger, der arbejder med udsatte, skal fremover rådgive politikerne i beslutninger om udsatte borgere.

Kerteminde

Møder en elev i udskolingen ikke op i skole, får forældrene en sms fra læreren – måske derfor kan Kerteminde bryste sig af et af landets laveste fravær.

Hovedstaden

Region Hovedstadens Psykiatri fordobler antallet af 'recovery-mentorer', hvor tidligere psykisk syge hjælper nuværende, så man når op på at have ansat 50 mentorer i alt.

Forebyggelsespakke fra Arbejdstilsynet skal minimere vold på botilbud

Arbejdstilsynet har lanceret en ny forebyggelsespakke, som skal hjælpe medarbejdere og ledelse på botilbud og boformer for hjemløse med at sætte systematisk fokus på at forebygge vold. Pakken tager afsæt i metoden praksisfortællinger og lægger op til, at man selv vælger, hvilken del af voldsforebyggelsen, der skal sættes fokus på – det kan eksempelvis være alene-arbejde.

På baggrund af en fælles dialog og deling af viden udvikler deltagerne nye forslag til tiltag – for eksempel klare retningslinjer for, hvornår det er sikkert at være alene med en borger.

Forebyggelsespakken er udviklet af Arbejdstilsynet i dialog med arbejdsmarkedets parter, Socialstyrelsen og Socialt Udviklingscenter SUS, og er en del af Folketingets handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud.

Forebyggelsespakken kan downloades gratis på amid.dk

Redskaber på handicapområdet

Socialstyrelsens Taskforce på handicapområdet offentliggør i anonymiseret form eksempler på redskaber, som er anvendt i de kommuner, som taskforceen har samarbejdet med.

De forskellige redskaber kan fungere som inspiration for andre kommuner eller oplæg til drøftelse af egen myndighedspraksis. Redskaberne spænder fra helt konkrete skabeloner til for eksempel borgerbreve til mere omfattende proces- og arbejdsangangsbeskrivelser.

Taskforceen på handicapområdet hjælper kommunerne med at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet.

Læs mere på socialstyrelsen.dk

Stramningerne på udlændinge området har allerede skræmt så mange fra at søge mod Danmark! Jeg oplever en reel frygt for fremtiden hos mine integrationsborgere. Det er så sørgeligt og umenneskeligt! Jeg ville sgu gerne invitere nogle af de politikere med til at følge mig i mit daglige arbejde i nogle dage, så de kunne se virkeligheden.

Trine Vestergaard, socialrådgiver, på DS' facebookside

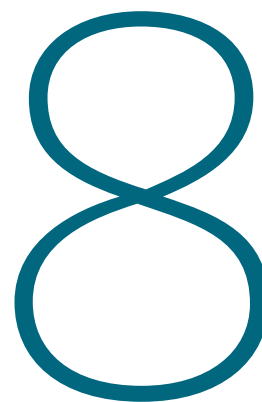
DS I PRESSEN

”Det bliver sværere for denne gruppe borgere at blive selvforsørgende, og derfor vil de være længere på offentlig forsørgelse. Jeg tror ikke, at der bliver fred i Syrien eller de afrikanske stater i morgen. De vil være i Danmark i en længere periode, og det bliver sværere for os som socialrådgivere at hjælpe dem i beskæftigelse, når man fjerner motivationen, som man gør med denne lov.

Mads Bilstrup, formand, Dansk Socialrådgiverforening, 23. januar til Politiken i en artikel med overskriften ”Organisationer råber vagt i gevær: Lov 140 skader integration”.

DET SKREV VI FOR 55 ÅR SIDEN

I Socialrådgiveren 2-1964: Praktikuddannelsen er lige så betydningsfuld en del af socialrådgiveruddannelsen som den teoretiske undervisning. Praktiklærerne løser, ofte uden aflastning fra den daglige arbejdsbyrde, en krævende opgave og yder en betydningsfuld indsats for socialrådgiverfagets udvikling. Praktiklærerne sikrer, at eleven har den fornødne faglige duelighed og har identificeret sig med socialrådgiverrollen, den dag han forlader eksamensbordet. Praktiklærernes opgave er i høj grad en pædagogisk opgave. Pædagogik – undervisningsmetodik – må derfor indgå som fag i den fremtidige praktiklæreruddannelse.

Berlins Parlament har vedtaget at gøre den 8. marts til en officiel helligdag. Berlin er den første af Tysklands 16 delstater, som har besluttet at gøre kvindernes internationale kampdag til en helligdag.

Hvad betyder **bisidder**?

Bisidder (egl. en person der sidder ved siden af)

1. medlem af domstol;
2. person der skal overvåge, at en anden får en retfærdig behandling.

En tunghør har ret til at få en bisidder med, hvis han skal i retten.

Kilde: Gyldendals ordbog for skole og hjem, 1976

TO SIDER AF SAMME SAG:

Den gode bisidder skaber overblik og tryghed

En ny undersøgelse fra Rådet for Socialt Udsatte peger på, at sagsbehandlingen går lettere, og konfliktniveauet bliver lavere, når borgeren tager en bisidder med til møde med myndighederne.

Hvad betyder det konkret for socialrådgivernes møde med borgerne?
Hvordan påvirker bisidderen relationen mellem borger og socialrådgiver?
Hvilke dilemmaer opstår der, når bisidderen på den anden side af bordet også er socialrådgiver?

Læs socialrådgivernes bud – fra begge sider af bordet – på de følgende sider.

”Det er en fordel, at jeg også har siddet på den anden side af bordet

Siden Maj Thorsen valgte at blive selvstændig socialrådgiver, har hun været privat bisidder for en række borgere. Men hvilke dilemmaer er der forbundet med pludselig at sidde på den anden side af bordet? Hvad forventer borgerne af hende? Og hvordan er det at bede borgere i en svær situation om at betale for råd og vejledning af egen lomme?

Maj Thorsen har netop afsluttet et møde, hvor hun som selvstændig socialrådgiver er bisidder for et forældrepar, der igennem det sidste halvandet år har kæmpet for at få hjælp af forvaltningen. Hun har sat sig ind i sin sorte Peugeot og har en lang køretur på de jyske motorveje foran sig. Transporttiden bliver brugt til et telefoninterview med fagbladet Socialrådgiveren.

Indtil for halvandet år siden var Maj Thorsen kommunalt ansat socialrådgiver, men fik af forskellige årsager lyst til at blive selvstændig socialrådgiver. Men hvilke dilemmaer er der forbundet med at sidde på den anden side af bordet? Hvordan er det at bede borgere i en svær situation om at betale for råd og vejledning af egen lomme? Og hvilke opgaver bliver hun bedt om at løse?

- På mødet, som jeg lige har deltaget i, er det et forældrepar, som gerne vil have deres barn anbragt, fordi barnet er meget dårligt på grund af en psykisk funktionsnedsættelse. Forældrene, som egentlig er ressourcestærke og har kendskab til gode pædagogiske redskaber, har netop kastet håndklædet i ringen. De er helt kørt ned og har derfor bedt mig om hjælp.

- Hver gang jeg får en ny henvendelse, så skal jeg lige se sagsakterne først. Borgerne er altid ude af sig selv følelsesmæssigt, og jeg tænker, at der altid er to sider af en sag. Men når jeg så får fat i sagsakterne, må jeg bare konstatere,

”Jeg tager ikke sager, hvor jeg kan høre, at de ikke får noget ud af det. Så siger jeg til dem, at det vil være at kaste pengene ud ad vinduet at hyre mig, fordi jeg kan høre, at kommunen har ret.

Maj Thorsen, selvstændig socialrådgiver

at jeg godt kan forstå, at de bliver kedede af det. Der er oftest en fuldgældig grund til det, eksempelvis at sagen er løbet af sporet eller er gået i stå.

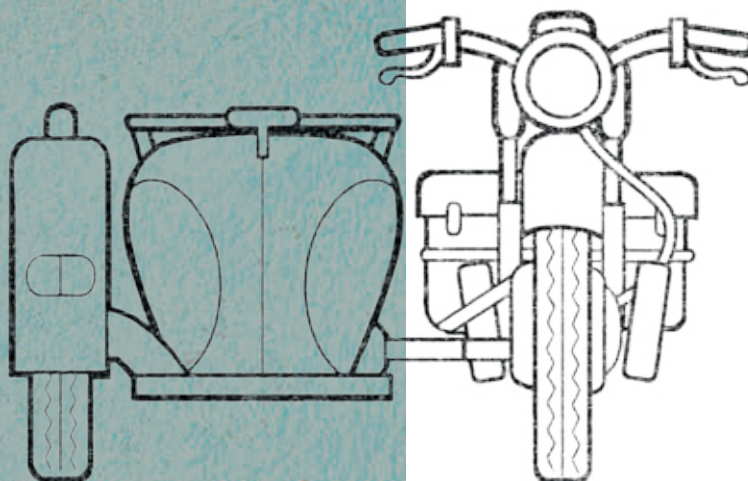
Jeg kan ikke trylle

Maj Thorsen fortæller, at hun laver en forventningsafstemning med kunden forud for et møde med forvaltningen.

- Det er vigtigt for mig at vide, hvilken rolle de forventer, jeg skal indtage. Hvor meget må jeg eksempelvis bryde ind og argumentere? Og hvis jeg ved, at kunderne har følelserne uden på kroppen - og det har de fleste af dem - så spørger jeg også om, hvordan jeg skal forholde mig, hvis de kommer til at græde eller bliver vrede på mødet. Hvordan hjælper jeg dem med at blive roligere igen?

- Det er tit, at jeg spørger, om jeg må lægge en hånd på deres hånd eller på skulderen for at berolige. De fleste siger ja - bortset fra dem, der har gigt. De er ikke så glade for at blive rørt ved. Og en sjælden gang er der nogen, som siger nej, simpelt hen fordi de er bange for at bryde sammen, hvis jeg udviser empati og omsorg så direkte.

Og Maj Thorsen understreger,

at hun altid tydeligt fortæller kunderne, hvad det er, hun kan hjælpe med.

- Jeg tager ikke sager, hvor jeg kan høre, at de ikke får noget ud af det. Så siger jeg til dem, at det vil være at kaste pengene ud ad vinduet at hyre mig, fordi jeg kan høre, at kommunen har ret. Og så siger jeg også altid til dem, at jeg ikke kan trylle. Det er kommunen, som sidder med den endelige afgørelse. Når man ringer til sådan en som mig og prioriterer at bruge penge på det, så er det ofte sidste udvej. Derfor skal de vide, at jeg ikke altid kan gøre det, de har brug for.

På kanten af stolen

Mange opfatter alene en bisidder som et par ekstra ører og øjne, men Maj Thorsen understreger, at sådan kan hendes rolle som bisidder ikke defineres.

- Mine kunder udtrykker behov for en bisidder, der bakker dem op verbalt på møderne med forvaltningen. Og i en så alvorlig sag, som jeg lige kommer fra, har forældrene klokkeklart sagt til mig, at jeg er en slags advokat for dem, og det er ikke første gang, at jeg hører det. Og det betyder, at jeg har en meget fremtrædende og argumenterende rolle – og mødet i dag, var da også et af de møder, hvor jeg sidder helt fremme på kanten af stolen.

- Når en leder siger, at de kun kan

Ret til bisidder blev indført i 1987

Bestemmelsen om bisidder og repræsentation i forvaltningsloven § 8 trådte i kraft den 1. januar 1987 – da forvaltningsloven trådte i kraft.

Forvaltningsloven § 8
Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

bevilge familiebehandling – og ikke en anbringelse – så er det mit job at få hende til at begrunde hvorfor. Jeg griber fat i alt, hvad der taler for og imod, men selvfølgelig i en ordentlig tone. Ellers bliver jeg ikke taget alvorligt.

- Indtil videre har jeg kun mødt åbenhed bortset fra et par situationer, hvor ledelsen også var til stede – og hvor der ikke blev talt pænt. Pt. har jeg ikke mødt tidligere kolleger, men det skal jeg snart, og det bliver specielt, men jeg forventer ikke på nogen måde, at det bliver problematisk.

Betaler for tryghed

På spørgsmålet om, hvad borgeren får ud af at betale for hende som bisidder – eller partsrepræsentant for borgere, hvor hun har fuldmagt til at have kontakten direkte med kommunen – lyder det korte svar:

- Tryghed.

Efter en pause uddyber hun:

- En der kender lovgivningen og kan tale ud fra den. Det er noget af det vigtigste. Og så at der er en, som er deres.

På mange måder ville hun ønske, at der ikke var brug for hende som bisidder.

- Der er dem, der kan betale mig for at få opfyldt deres retssikkerhed, og så er det dem, der ikke kan. Det har jeg det rigtig dårligt med, selv om det også er min egen forretning, vi taler om. Men det er ofte retssikkerhed, det handler

■ Jeg har et etisk kompas, der sitrer ved det mindste, og jeg kan få lov til at reagere på det. Og det har jeg ikke altid kunnet i det offentlige.

Maj Thorsen, selvstændig socialrådgiver

om, og den er utrolig vigtig for mig. Men ud fra en samfundsmæssig betragtning er det skidt med et A- og et B-hold.

På trods af sin skepsis mener hun, at bisidderne generelt fører til mere optimale sagsforløb. Det er hendes erfaring, og det bliver også bekræftet af en ny undersøgelse om bisidderordninger for socialt udsatte (se boks her på siden).

- Når jeg ser på de tilbagemeldinger, som jeg får fra kunderne, så tyder det på, at det

Viden om bisidderordninger

- Rådet for Socialt Udsatte har undersøgt, hvad der karakteriserer de bisidderordninger, der er tilgængelige for socialt udsatte, hvordan de er organiseret, hvor stor deres kapacitet er, og hvordan de tilrettelægger hjælpen.
- Undersøgelsen tegner et billede af, at bisidderne gør en stor forskel for det enkelte sagsforløb. Både brugere og bisidderne fortæller, at sagsbehandlingen går lettere, og at sagsbehandlerne taler pæner til brugerne/borgerne, når der er en bisidder med.
- De oplever også, at samarbejdet mellem sagsbehandlerne og bisidderne som regel er godt, og at sagsbehandlere giver udtryk for, at de er glade for, at bisidderne er med - ikke mindst fordi konfliktniveauet bliver lavere.
- Nogle bisidder oplever, at der mangler oplæring, koordination og faglig støtte.
- Ifølge undersøgelsen tyder meget dog på, at de udsatte borgere har brug for mere rådgivning og koordinering, end den klassiske bisidder kan tilbyde.

Undersøgelsen "Bisidderordninger for Socialt Udsatte" bygger på en spørgeskemaundersøgelse, som er besvaret af 92 organisationer, som tilbyder bisidning for socialt udsatte samt interview med i alt 14 bisidder og brugere af bisidderordninger.

Læs hele undersøgelsen på www.udsatte.dk

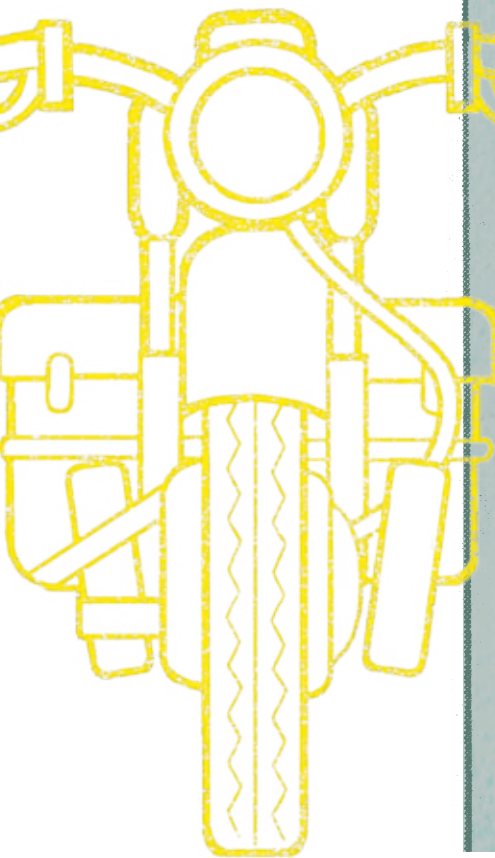
gør en forskel at have en bisidder med til samtale. Det glæder mig, når en kunde skriver: "1000 tak for, at du var med. Jeg har fået et venligt brev fra min sagsbehandler. Eller: "Nu har min sagsbehandler ringet, og hun var meget mere venlig end tidligere."

Fejlfinder - ubehagelig rolle

Maj Thorsen trives godt med sin nye måde at være socialrådgiver på, men der er også en række dilemmaer forbundet med rollen på den anden side af bordet.

- Med mine otte års erfaring som myndighedsrådgiver, hvor jeg både har arbejdet med børnehandicap-, børn- og familie- og jobcenterområdet, så kan jeg godt regne ud, at hvis arbejdet med sagerne ikke er gjort godt nok, så er det, fordi mine fagfæller i det offentlige er pressede. Det havde jeg det rigtig svært med at forlige mig med især i starten. Der fyldte empatien med socialrådgiverne på den anden side af bordet rigtig meget. Men jeg er på borgerens side - og som bisidder kan jeg ikke tage hensyn til, om socialrådgiveren har dårlige arbejdsforhold. Der er stadig en retssikkerhed, som skal overholdes fra kommunens side, siger hun og fortsætter:

- Jeg har eksempelvis et forløb, hvor jeg på borgerens vegne klagede over sagsbehandlingen, og kommunen reagerede allerede fem timer efter. Det var en sag om tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med en børnehandicapsag, hvor forældrene har fået afslag på tabt arbejdsfortjeneste for 2018 og gerne ville have mig til at skrive en klage. Da jeg får fat i sagsakterne, viser det sig, at de også havde søgt om tabt arbejdsfortjeneste i 2017 - men kommunen havde ikke sendt det andet afslag til An-

kestyrelsen - og det skal kommunen gøre. Så jeg opdager en "fodfejl", som får kommunen til at reagere ved at tage sagen op igen.

Maj Thorsen ser det som en klar fordel, at hun også har siddet på den anden side af bordet.

- Jeg kender systemerne, jeg kender sagsgangene. Jeg kan fortælle kunden, at sagsbehandlingen tager tid, og at det ikke bliver i dag, kommunen agerer på det. Oftest er jeg kortvarigt inde i en sag, så er jeg ude, og måske kommer jeg ind igen på et senere tidspunkt. Det er svært at

være den der fejlfinder, som kommer og siger, at det her er galt. Hvorfor har I ikke opfyldt lovgivningen her? Det er ikke nogen behagelig rolle at have, men det er nødvendigt. Jeg har et etisk kompas, der sitrer ved det mindste, og jeg kan få lov til at reagere på det. Og det har jeg ikke altid kunnet i det offentlige. **S**

Maj Thorsen er medlem af Dansk Socialrådgiverforenings Sektion for Selvstændige.

Læs mere om Sektion for Selvstændige på socialraadgiverne.dk/faggrupper

3 typer af bisidderordninger

Undersøgelsen "Bisidderordninger for Socialt Udsatte" sætter alene fokus på de bisidderordninger, som det vurderes, at de mest udsatte har adgang til. Derfor er tilbud om at være bisiddere fra selvstændige socialrådgivere ikke omfattet af undersøgelsen.

Overordnet kan 88 procent af respondenterne kategoriseres inden for én af følgende tre typer af bisidderordninger:

- FRIVILLIGE BISIDDERNETVÆRK OG BISIDDERFORENINGER.
- VÆRESTEDER OG SOCIALE CAFEER
- RÅDGIVNINGER

Bisidderordningerne er organiseret vidt forskelligt. Nogle ordninger fungerer meget systematisk med konsekvent oplæring, faglige retningslinjer og faste visitationsprocedurer, mens andre er mere løse i deres struktur og har en bredere fortolkning af opgaven som bisidder.

En stor del af ordningerne er karakteriseret ved at være uofficielle forstået på den måde, at de fungerer i forlængelse af andre aktiviteter som eksempelvis væresteds-aktiviteter eller rådgivningsforløb.

Kilde: Bisidderordninger for Socialt Udsatte, 2018, Rådet for Socialt Udsatte.

Borgere efterlyser information om bisiddere

En undersøgelse fra Institut for Menneskerettigheder om retssikkerhed i kommunerne med fokus på borgernes møde med kommunen i sociale sager, viser:

- 43 procent af de adspurgte borgere mener ikke, at kommunen har informeret dem om muligheden for at have en bisidder med til møderne om sagen.
- 38 procent af borgerne giver udtryk for, at de har fået information om muligheden for at få en bisidder med.
- Omkring halvdelen af de adspurgte borgere mener, at det i høj eller i nogen grad ville have været en fordel for dem, hvis de havde fået mere information om, hvilken rolle en bisidder har, og hvorfor det kan være godt at have en bisidder med til møder.

Undersøgelsen "Retssikkerhed i Kommunerne", 2017, som er baseret på svar fra 1100 borgere, kan læses på www.menneskeret.dk

Bisiddere styrker vores relation til borgerne

Når borgeren tager en bisidder med til møde i forvaltningen skaber det tryghed – og det kan også bidrage med mere præcis viden om borgerens udfordringer. Det fortæller to socialrådgivere – som i deres mødeindkaldelse til borgerne gør opmærksom på, at de er velkomne til at tage en bisidder med.

Når en bisidder får borgeren til at føle sig tryk og kompetent er der grundlag for en god samtale og på sigt en tryk relation til mig. Sådan opsummerer socialrådgiver Mie Vode Moll fordelene ved, at

borgerne har en bisidder med til møderne. Hun er tillidsrepræsentant – og fællestillidsrepræsentant – i Socialafdelingen Svendborg Kommune, hvor hun arbejder med servicelovsindsatser til unge fra 17 til 30 år med fysiske funktionsnedsættelser, psykiske funktionsnedsættelser og/eller sociale problemer. Hovedparten af borgerne er kategoriseret som aktivitetsparate.

- Jeg har en god mavefornemmelse, når en borger går ud ad døren sammen med sin bisidder, fordi jeg ved, at der er noget ekstra støtte, hvis der opstår spørgsmål efterfølgende. Det giver en større chance for, at borgeren anvender mig bedst muligt. For hvis de nu går ud ad døren og bagefter har fem spørgsmål, så er der – især hvis de har mange problemer – en risiko for, at de aldrig får spurgt mig. Men hvis der er en bisidder, der går med ud og siger: "Hvordan synes du, det var? Hun sagde jo, at vi gerne måtte ringe efter mødet, skal vi ikke gøre det?" Så får vi bare et bedre forløb ud af det, fordi borgeren med en bisidder bliver bedre rustet til at bede om den sagsbehandling, han eller hun har brug for.

I det brev, som borgerne modtager, når socialrådgiver Mie Vode Moll indkalder til møde, står der: "Du er velkommen til at tage en bisidder med til samtalen. Det kan eksempelvis være en ven eller en fra din familie."

Ifølge Mie Vode Moll har næsten alle borgere en bisidder med, og i langt de fleste tilfælde er det en bisidder fra borgerens netværk.

- For mig er det normen, at de unge har bisiddere og også gerne fagpersoner fra eksempelvis

Vi får et bedre forløb ud af det, fordi borgeren med en bisidder bliver bedre rustet til at bede om den sagsbehandling, han eller hun har brug for.

Mie Vode Moll, socialrådgiver

jobcenter eller den unges uddannelsesinstitution med til samtaler med mig. Vores rehabiliteringsstrategi lægger op til, at fagpersoner og netværk samles omkring borgeren. Det er en del af min kerneopgave at samle fagpersoner med relation til borgeren samt netværket til møder mellem borgeren og mig som myndighedssocialrådgiver.

Bidrager med vigtig viden

Mie Vode Moll fremhæver, at bisidderen udover den personlige støtte til borgeren ofte bidrager med vigtig viden om borgerens hverdag, hvad der har været prøvet, og hvad, de har erfaring med, virker godt.

- Det er guld værd, når jeg skal beskrive borgerens funktionsniveau og vejlede om egne indsatser.

Mie Vode Moll nævner et eksempel med en ung mand med autisme og angst, der er i lære som håndværker. Nogle morgener spænder angsten ben, og han må blive hjemme. Og da Mie Vode Moll spørger, i hvilke situationer han overvinder sin angst, svarer han, at det ved han ikke. Han har sin mor med som bisidder, og hun kan se et mønster og siger: "Hvis du har din værktøjskasse med hjem, og du ved, hvor du skal starte med at arbejde næste dag, så kommer du faktisk ofte afsted".

- Det nikker den unge mand til, så moderen har gjort nogle gode observationer om, hvad der medvirker til, at han kommer ud ad døren. På den baggrund er vi ved at finde ud af, om han kan få en mentor via sin uddannelse.

På spørgsmålet om hun har oplevet konflikter forårsaget af, at der var en bisidder med, svarer hun bekræftende.

- Det vil nok aldrig fuldstændig kunne undgås. De fleste konflikter opstår ved forskellige holdninger hos bisiddere og borgere.

Det kan være en mor, der som bisidder for sit voksne barn ønsker indsatser, som den unge ikke selv ønsker. I sådan en situation forsøger jeg at hjælpe begge parter, så deres relation ikke ødelægges.

"Det foregår i ordentlighed"

På Jobcenter Kolding, hvor socialrådgiver Gitte Stage Heier – som også er både tillidsrepræsentant og fællestillidsrepræsentant – arbejder med langtidssygemeldte borgere, er der ligeledes stor opbakning til samarbejdet med bisiddere. Der bliver i mødeindkaldelsen til borgerne oplyst om muligheden for at tage en bisidder med – "en god ven eller et familiemedlem, men det kan også være en fra din a-kasse eller fagforening."

- Generelt er vi glade for, at borgerne tager bisiddere med til møderne. Vi kender hver vores roller, og hvis der opstår uenighed, synes jeg faktisk, at det foregår i ordentlighed, siger Gitte Stage Heier.

Dog har der været en uheldig oplevelse med en bisidder, der har hængt tre navn-givne kolleger ud på nettet med ytringer som "åndsboller", "tåber" og "simple skvat".

Ifølge Gitte Stage Heier meldte ledelsen ham til politiet i sommers.

- Det er et forløb, vi er rigtig kede af, for vi kan opleve, at det kan forværre borgerens situation og forplumre samarbejdet. Jeg har som fællestillidsrepræsentant været inde over, og der er taget godt hånd om de pågældende kolleger. Heldigvis er det sjældent, at vi oplever den slags.

Gitte Stage Heier fortæller, at hun roser borgerne for at tage en bisidder med, men at det langt fra er alle, der gør det, selv om der i mødeindkaldelsen som nævnt gøres opmærksom på muligheden.

- Det kan skabe en tryghed for borgeren, og det styrker relationen mellem borgerne og os, når de har en bisidder med. Det handler blandt andet om, at fire ører hører bedre end to. Det er mit indtryk, at et familiemedlem giver mest tryghed for borgeren, men rådgivningsmæssigt kan det dog være en større styrke med en bisidder

■ ■ Det kan skabe en tryghed for borgeren, og det styrker relationen mellem borgerne og os, når de har en bisidder med.

Gitte Stage Heier, socialrådgiver

fra borgerens fagforening eller A-kasse. Har en borger taget sin ægtefælle med som bisidder, skal man have øje for, at vedkommende også er følelsesmæssigt involveret – og at det kan være hårdt for dem oven i et forløb med sygdom, hvis der træffes afgørelser, som kan påvirke ægteparrets økonomi.

I modsætning til Mie Vode Moll har Gitte Stage Heier oplevet borgere, som har hyret en privat bisidder, som de betaler for at deltage på møderne.

- Jeg har prøvet det nogle gange og husker det som et godt samarbejde. Jeg forstår måske ikke altid, at man som borger vil ofre de penge. Men man vælger sikkert at hyre en privat socialrådgiver, hvis man ikke kender os, og alene hører de dårlige rygter om jobcentre i medierne – det er jo desværre det, man hører mest.

Møder med brugerorganisationer

Ledelsen i Jobcenter Kolding inviterer både brugerorganisationer - "Syg i Kolding" - og fagforeninger til samarbejds møder tre til fire gange om året, hvor der er fokus på at afdække, hvordan borgerne oplever mødet med jobcentret. Arbejdsmarkedschef Søren Bork Hansen fortæller, at samarbejds møderne giver god mening.

- Vi får nogle gode snakke, og selv om det ikke nødvendigvis i alle situationer kan blive helt gnidningsfrit at skulle til møde i jobcenteret, så vil vi så vidt muligt gerne møde borgerne der, hvor de er og på en måde, som de oplever som meningsfuld. Senest er vi blevet gjort opmærksom på udfordringen med skiftende sagsbehandlere, hvor vi er inde og arbejde med, hvordan vi bedst håndterer det. Der er også blevet efterlyst mere information om muligheden for at gøre brug af en bisidder. Derfor er det planen at lave en løsning, som imødekommer det behov. **S**

Bisidderen er en vigtig formidler

Et vellykket møde med det offentlige system kræver en klar og tydelig kommunikation fra begge sider af bordet – og her spiller bisidderen en vigtig rolle, lyder det fra jurist Kristiane Korf, som underviser bisiddere på Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Hvad kræver det at være en god bisidder? Hvad er bisidderens rolle? Og hvilke konsekvenser har det, hvis en bisidder ikke er bevidst om sin rolle? Det er nogle af de centrale spørgsmål, som en bisidder skal forholde sig til, siger Kristiane Korf. Hun er jurist og underviser på Center for Frivilligt Socialt Arbejdes bisidderkurser, som holdes over hele landet.

- Når et menneske står midt i en krise eller har forskellige problemer, så handler det ikke kun om at få overblik over det offentlige system, som skal hjælpe en, men i høj grad også om at få overblik over sin egen situation, så borgeren er godt forberedt til mødet med myndighederne, uanset om det er en samværssag, en børnesag eller en borger, der skal til samtale i jobcenteret. Og det er her, bisidderen kommer ind i billedet, forklarer Kristiane Korf, der også selv har erfaring som bisidder.

- Lovgivningen er kompleks, og borgerne kan også have komplekse liv, som det kan være svært at få fortalt til sin sagsbehandler på den korte tid, der typisk er afsat til et møde. Derfor har vi på kurserne fokus på, hvordan bisidderen hjælper med at få kortlagt, hvad der skal på bordet til mødet. Hvordan får man selv taget stafetten og får lavet sin egen dagsorden med henblik på at gøre det lettere for sagsbehandleren at hjælpe borgeren.

Og det kan være svært for borgeren at gennemskue, hvad formålet med et møde med offentlige myndigheder er.

Om bisidderrollen

BISIDDERS OPGAVER:

- Ledsage
- Lytte
- Tolke
- Huske
- Spørge
- Anmode om vejledning

Kilde: Center for Frivilligt Socialt Arbejde, cfsa.dk

Bisidder medvirker til:

- At skabe tryghed
- At følge køreplanen
- At skabe gensidig forståelse
- At skabe meningsfuldhed i mødet
- At skabe et oplyst grundlag
- At søge den rette hjælp

Kilde: Center for Frivilligt Socialt Arbejde, cfsa.dk

- Ofte består mødeindkaldelsen af et standardbrev, så borgeren kender ikke altid den specifikke dagsorden for mødet. Hvis borgeren så heller ikke kender lovgivningen og har skiftende sagsbehandlere, kan det være med til, at borgeren oplever at miste overblikket over sin egen sag. Det kan være svært at navigere i og selvfølgelig særligt for borgere, som ikke er gode til at læse deres breve eller er nervøse for mødet.

Menukortet på bordet

Målet er at komme effektivt igennem mødet, og det forudsætter ifølge Kristiane Korf, at borgeren ved, hvad han eller hun vil snakke om.

- Bisidderens vigtigste opgave er at hjælpe borgeren til at oplyse sagsbehandleren om sin situation, så man på den måde støtter sagsbehandleren med at hjælpe borgeren med det lovgivningsmæssige. Med andre ord, hvordan får vi sagsbehandleren til at kommunikere tydeligt og lægge menukortet på bordet, så borgeren kan se de forskellige muligheder for indsatser og kan vælge ud fra, hvad der giver mening i den aktuelle situation. Og det kunne være oplagt at anmode om en dagsorden inden mødet: Send menukortet på en mail – så kigger vi på det, siger Kristiane Korf.

- Og sagsbehandleren skal have mulighed for at forbere-

de sig på den fælles dagsorden. Hvis borgeren ønsker råkost på menuen, er det vigtigt, at sagsbehandleren også har rivejernet med. Jo klarere en borger kan formulere, hvad der skal komme ud af mødet, des større er chancen for, at det sker, og borgeren dermed oplever, at det har været et godt og meningsfuldt møde.

Indblik i systemet en fordel

Kristiane Kort understreger, at i udgangspunktet er en bisidder ikke tænkt som en, der skal være juridisk ekspert.

- En bisidder skal være ekstra øjne og ører og hjælpe med, at man husker at komme igennem sine dagsordener og får stillet nogle gode spørgsmål til sin sagsbehandler og sammen er godt forberedt til mødet. Man skal ikke være uddannet med en bestemt faglig baggrund for at være en god bisidder, men man skal være i stand til at bevare overblikket.

Som underviser lægger hun vægt på, at bisidderen hjælper med at lytte til både, hvad den ene og den anden siger ud fra en holdning om, at alle i rummet er lige meget værd.

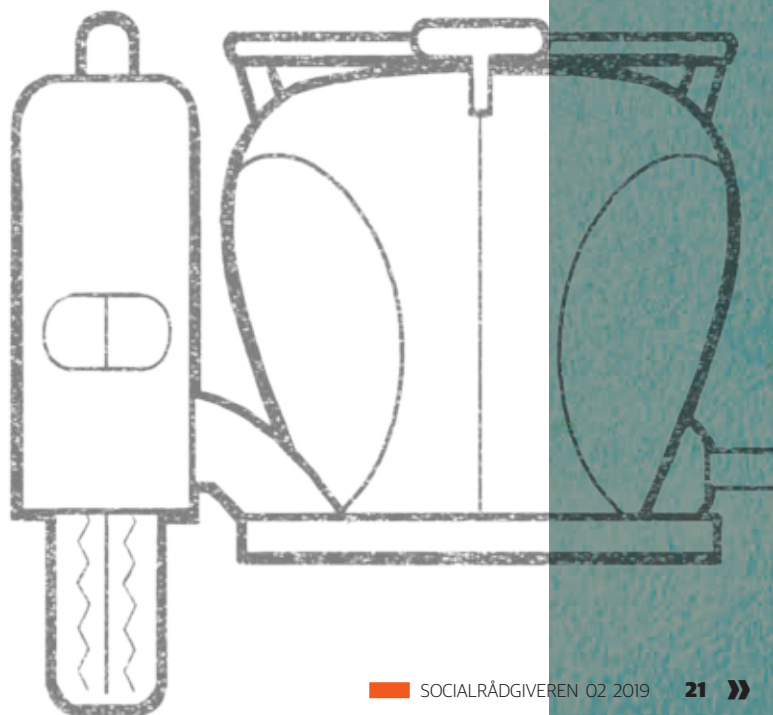
- Som bisidder kan man godt sige: ”Jeg hører lidt noget andet. Må jeg prøve at sige, hvad jeg hører”. Så får man en mulighed for at oversætte sagsbehandlerens ord. Og når sagsbehandlerens budskab går igennem bisidderen - og hvis borgeren har mere tillid til bisidderen - så kan borgeren muligvis høre, hvad det egentlig er, der bliver sagt.

Mange af deltagerne på kurserne i Center for Frivilligt Socialt Arbejde er bisiddere i forvejen. Nogle er selv brugere af systemet, og der er også jurister og socialrådgivere blandt deltagerne. Men

Jo klarere en borger kan formulere, hvad der skal komme ud af mødet, des større er chancen for, at det sker, og borgeren dermed oplever, at det har været et godt og meningsfuldt møde.

Kristiane Korf, jurist og underviser på kurser for bisiddere

hvad kræver det egentlig at være bisidder?

- Hvis man ser på en helt almindelig bisidder, som er med i en frivillig bisidderordning og har tænkt sig at bruge to timer om ugen på det, kan det være en fordel at have et indblik i systemet. Skal der eksempelvis laves en tandlægeansøgning - en enkeltydelse - og bisidderen tilbyder at gøre det, så er vedkommende ikke nødvendigvis klar over, hvor omfangsrig opgaven er. Og hvis bisidderen ikke får fulgt op på det, som er aftalt under mødet, er der en risiko for, at borgeren er ringere stillet. Det kan være ulempen, hvis man ikke har en faglig relevant baggrund som bisidder.

Følelser og frustrationer

På kurserne efterspørger bisidderne retningslinjer for, hvad de må både i forhold til borgeren, men også i forhold til sagsbehandleren. Ifølge Kristiane Korf har flere af bisidderne oplevet at få besked om, at de ikke må sige noget på møderne. Hun understreger, at bisidderne gerne må sige noget, men hun anbefaler, at de altid aftaler med borgeren, hvor aktivt de skal deltage.

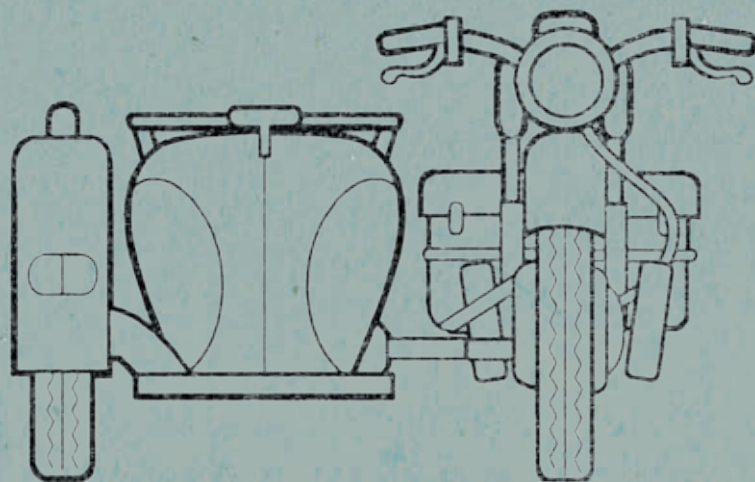
Kristiane Korf gør også opmærksom på, at der kan opstå situationer, hvor sagsbehandleren er nødt til at bede bisidderen om at forlade mødet.

- Hvis en kvinde eksempelvis har taget sin voldelige ægtemand med til et møde, hvor hun ikke siger ret meget, så kan det give mening, at sagsbehandleren beder manden om at gå udenfor og begrunde det med, at der er brug for at tale med kvinden alene. Det giver forvaltnings-

Den gode bisidder

- Behandler alle i lokalet lige værdigt
- Behandler oplysningerne fortroligt
- Respekterer de valg der træffes
- Støtter op om processen
- Lytter
- Noterer
- Husker køreplanen - dagsordenen
- Spørger nysgerrigt ind - anmoder om vejledning
- Myndiggør alle i lokalet

Kilde: Center for Frivilligt Socialt Arbejde, cfsa.dk

■ ■ Hvis bisidderen ikke får fulgt op på det, som er aftalt under mødet, er der en risiko for, at borgeren er ringere stillet. Det kan være ulempen, hvis man ikke har en faglig relevant baggrund som bisidder.

Kristiane Korf, jurist og underviser på kurser for bisiddere

loven paragraf 8 stk. 2 mulighed for. Her er det præciseret, at en bisidder ikke kan deltage, hvis det skader personens sag (se boks side 15).

Uden at nedgøre sagsbehandleren

Kristiane Korf fortæller, at hun også møder enkelte kursUSDeltagere, som mener, at de er nødt til at gå ind og slå i bordet, når de deltager i møder med de sociale myndigheder.

- "Når sagsbehandlerne er hårde, så er vi også nødt til at være hårde", lyder det fra dem. Hvis man får et lille indblik i konfliktHåndtering får man også forståelse for, at måden at være loyal over for den ene part ikke nødvendigvis er ved at støde den anden part. Så der kan være elementer af konfliktmægling og gode samtaleteknikker, som kan gavne enhver bisidder.

- Den gode bisidder har styrke til at vise, at han eller hun godt kan være en støttende relation til borgeren og samtidig også støtte sagsbehandleren: "Jeg er ikke upartisk - men jeg kan sagtens hjælpe dig, uden at jeg behøver at nedgøre sagsbehandleren. Sagsbehandleren er her for at hjælpe dig, vi skal bare være med til at klæde hende på."

Der kan også opstå situationer, hvor følelserne løber af med en bisidder.

- Det kan ske, hvis man som bisidder selv er følelsesmæssigt påvirket af situationen, for eksempel hvis man er pårørende-bisidder. Derfor er det som pårørende-bisidder vigtigt at være opmærksom på, hvad der kan være følelsesmæssigt svært i en situation, hvor der eksempelvis skal træffes afgørelser om borgerens forsørgelsesgrundlag.

Uigennemskuelig lovgivning

Selv om det ud fra et samfundsmæssigt perspektiv ifølge Kristiane Korf er en uheldig udvikling, at nogle borgere oplever, at det er nødvendigt at hyre private socialrådgiver for at være deres bisidder, så kan hun godt forstå dem.

- Man skal ikke glemme, at nogle borgere har hængt alt for længe i systemet og har måske mistet tilliden. Der er for mange historier med ek-

sempler på, at borgeren ikke får den optimale sagsbehandling. Og igen: Det er svært at navigere i, hvad har man egentlig har ret til. Hvis du skal have en folkepension, er kriteriet din fødselsdato, så der er ikke så meget at snakke om. Men lige så snart det handler om andre ting, hvor man måske synes, "at alle de andre i min opgang har fået fleksjob eller førtidspension, så hvorfor kan jeg ikke

få det, når jeg har det dårligere end dem?", så er det svært at finde ud af, hvad man egentlig har ret til.

- Selv om man kan google sig frem til meget, så er det alligevel ekstremt uigennemskueligt at finde ud af, hvor meget ferie man må holde, hvor meget ferie man må holde i træk, må man tage til udlandet, kan man sige nej til en praktik, og hvordan får man førtidspension? **S**

De tilbyder bisidderhjælp

- Fagforening (for medlemmer)
- Patientforening (for medlemmer)
- Privat firma/selvstændig socialrådgiver (for alle, koster penge)
- Botilbud, krisecentre og herberger (for socialt udsatte, kræver visitation)
- Støttepersoner, mentorer m.v. (for socialt udsatte, kræver visitation)
- Frivilligt bisidternetværk (for alle)
- Rådgivning (for alle)
- Brugerforeninger (for socialt udsatte)
- Værested/social café (for socialt udsatte)

Kilde: Bisidderordninger for Socialt Udsatte, 2018, Rådet for Socialt Udsatte

Sexchikane: Socialrådgiver fik 2,3 millioner kroner i erstatning

Syv år efter at en sag om sexchikane blev anmeldt som arbejdsskade, er det lykkedes Dansk Socialrådgiverforening at få tilkendt en erstatning på 2,3 millioner kroner til et yngre kvindeligt medlem. Sexchikanen blev begået af en kvindelig kollega, og efter sagen har medlemmet måtte skifte profession.

ÉT TILFÆLDE AF SEXCHIKANE ER ET FOR

meget. Sådan lyder det klare budskab til ledelserne rundt om på arbejdspladserne, efter det er lykkedes Dansk Socialrådgiverforening at få løftet bevisbyrden i en sag om sexchikane, og et yngre kvindeligt medlem har fået tilkendt en erstatning på samlet 2,3 millioner kroner via arbejdsskadesystemet.

- Sexchikane er tabubelagt, og mange steder bliver det tiet ihjel og slået hen af kollegaer og ledelser, men det sker faktisk, og sexchikane kan have store konsekvenser for den krænkede. Så det er meget vigtigt, at arbejdspladserne tager sexchikane alvorligt, pointerer Karen-Marie Adamsen, konsulent i arbejdsskader i Dansk Socialrådgiverforening.

I den specifikke sag blev en ung kvindelig socialrådgiver udsat for seksuelle krænkelser af en væsentlig ældre kvindelig kollega fra en anden faggruppe i en periode på to år. Krænkelserne var både verbale og fysiske - fra upassende jargon til klask bagi, slikken på

eget bryst og befangling af den krænkedes bryster.

- Det er en speciel sag, fordi det er noget så usædvanligt som en kvindelig krænker, der krænker en anden kvinde. Noget, der ikke sker ret tit, og som derfor også gør overgrebene helt overraskende, siger Karen-Marie Adamsen.

Ledelsen affejer

I hele forløbet går den unge kvindelige socialrådgiver løbende til chefen og kollegaer, som for begges vedkommende slår opførelsen hen med negligerende eller affejende bemærkninger om at: "Sådan er hun".

Efter to år med grænseoverskridende adfærd ender det med en stresssygemelding for den unge socialrådgiver, og i august 2010 bliver sagen anmeldt som en arbejdsskade.

Derefter følger et langt forløb med krisepsykolog, fritstilling fra jobbet for den krænkede, forskellige andre jobs som socialrådgiver, endnu en sygemelding og hyppig og langvarig frekventering af blandt andet læge, coach og psykolog.

Krænkelserne har givet så dybe psykiske ar, så alene det at læse en jobannonce til et job som socialrådgiver resulterer i åndenød, hjertebanken og tilbagevendende paranoia og depressive tanker. Så på lægens anbefaling ender det med, at den krænkede må skifte spor og helt opgive at arbejde som socialrådgiver.

Mange afslag

Dansk Socialrådgiverforening bliver koblet på sagen i august 2010. I april

2013 anerkendes arbejdsskaden med fem procent i mén-grad, da medlemmet har gener efter sexchikanen, som hun skal leve med resten af livet. Medlemmets gener anerkendes som en "lettere uspecificeret belastningsreaktion" og giver hende en mén-godtgørelse på omkring 40.000 kroner. Til gengæld får hun afslag på tab af erhvervsevne. Ad flere omgange.

I 2017 lykkes det Dansk Socialrådgiverforening at få Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (tidligere Arbejdsskadestyrelsen) til at genoptage spørgsmå-

Hvad siger loven?

Sager om sexchikane kan både rejses som sager ved de civile domstole, i Tvistighedsnævnet og i Ligebehandlingsnævnet. Sexchikane begået på offentlige arbejdspladser behandles dog typisk via arbejdsskadesystemet.

Efter indstilling fra Erhvervsygsdomsudvalget træffer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse om dels méngrad og dels tab af erhvervsevne.

I arbejdsskadesager handler det ikke om at pådrage nogen et ansvar eller tage stilling til, om nogle af skyldige.

Det handler udelukkende om at vurdere skaden og årsagen til skaden. Skal en krænker kendes skyldig, skal der anlægges en straffesag ved domstolene.

■ Gennembruddet for os er, at vi kan løfte bevisbyrden for, at vores medlem har måttet omskole sig på grund af de psykiske belastninger.

Karen-Marie Adamsen, konsulent i arbejdsskader i Dansk Socialrådgiverforening

let om erhvervsevnetab. I august 2017 får medlemmet afslag, men Dansk Socialrådgiverforening anker afgørelsen, og i december 2017 lykkes det at få anerkendt 30 procent i erhvervsevnetab. Med tilbagevirkende kraft til juli 2013 – der hvor medlemmet forlader socialrådgiverfaget endeligt. Det betyder 1,8 millioner kroner i engangserstatning og 451.000 kroner i tabt løn fra 2013 til 2017.

- Gennembruddet for os er, at vi kan løfte bevisbyrden for, at vores medlem har måttet omskole sig på grund af de psykiske belastninger – og på lægelig anbefaling. At det lykkes os at få så høj en erstatning handler om, at vores medlem på grund af skadefølgerne af overgrebene har måttet tage et job, hvor hun tjener langt mindre end som socialrådgiver. Samtidig er hun meget ung, så hendes livsindkomst er altså væsentlig reduceret på grund af sexchikanen, fortæller Karen-Marie Adamsen.

DS har beredskab

Med et forløb på syv år fra sexchikanen blev anmeldt som arbejdsskade til tilkendelsen af erstatningen, er sager om sexchikane umulig at løfte uden hjælp fra sin fagforening, mener Karen-Marie Adamsen.

- Ud over at anmelde sager om sexchikane som en arbejdsskade skal man tage fat i os – Dansk Socialrådgiverforening – hvis man har været udsat for sexchikane. For de her sager er så uoverskuelige og kræver rigtig meget dokumentation. Samtidig er der tit en masse skyld og skam involveret blandt andet i forhold til, om man selv har sagt

tilstrækkeligt fra eller kunne have gjort noget anderledes.

- Så de krænkede er så pressede, har svært ved overhovedet at tale om chikanen, og kan oftest ikke magte at stå med det selv, men vi som fagforening har et beredskab til at hjælpe, fortæller Karen-Marie Adamsen.

Krænker går fri

Med erstatningen via arbejdsskadesystemet har den krænkede unge socialrådgiver fået en anerkendelse af, hvad krænkelserne har haft af konsekvenser. Krænkeren er til gengæld aldrig blevet kendt skyldig. For det kræver en straffesag, og den krænkede har ikke haft overskud til at gå til politiet og få sagen anmeldt.

- Det betyder meget at få sin sag anerkendt i arbejdsskadesystemet, men en stor retssag med udpensling af detaljer og møde med krænker vil være meget belastende for den krænkede. Så jeg kan godt forstå, at der sjældent rejses straffesager i sager om sexchikane, siger Karen-Marie Adamsen. **S**

Sådan anerkendes sexchikane

Skal sexchikane anerkendes som en arbejdsskade, kræver det, ifølge Karen-Marie Adamsen, konsulent i arbejdsskader i Dansk Socialrådgiverforening, flere ting:

1. Sagen skal anmeldes som arbejdsskade.
2. Den krænkede skal gå til sin læge.
3. Der skal være en direkte sammenhæng mellem de seksuelle krænkelser og følgevirkningerne. Dette skal understøttes af lægeerklæringer.
4. Det kræver en diagnose, som i den sags tilfælde "lettere uspecifiseret belastningsreaktion". Det er ikke nok at føle vrede, chok eller sorg.
5. Den krænkede skal videresendes til psykiater, da gode speciallægeerklæringer er afgørende.
6. Det er godt, hvis der er vidner – kollegaer, der kan bekræfte udsagnene fra den krænkede.

Sexchikane skal altid anmeldes

Skal man lykkes med at få erstatning for mén efter sexchikane begået på en arbejdsplads, er det meget vigtigt, at sexchikanen – verbalt såvel som fysisk – anmeldes som arbejdsskade til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Ifølge Karen-Marie Adamsen, konsulent i arbejdsskader i Dansk Socialrådgiverforening, har man et års frist på sexchikane-sager.

- Man har et års frist til at anmelde sagen, fra det tidspunkt man bliver klar over, at det, man har været udsat for, er en arbejdsskade. Måske er det først efter, at man har været hos lægen, at man bliver klar over det.

FORSKER: Et klart arbejdsgiveransvar

Skal seksuel chikane på arbejdspladserne forebygges, må ledelsen træde i karakter. Indføre en nultolerancepolitik og tackle det som et kollektivt arbejdsmiljøproblem, siger Anette Borchorst – en af forfatterne bag bogen "Seksuel chikane på arbejdspladsen".

DER ER SLET INGEN TVIVL. Når der foregår seksuel chikane på en arbejdsplads, er det et arbejdsgiversvigt.

Sådan lyder det fra Anette Borchorst, professor og forsker i ligestilling på Aalborg Universitet og en af forfatterne bag bogen "Seksuel chikane på arbejdspladsen. Faglige, politiske og retlige spor". Den første samlede danske analyse af seksuel chikane. Og en bog Anette Borchorst har skrevet sammen med kollegaen Lise Rolandsen Agustin.

- Ifølge ligebehandlingsloven har arbejdsgiver pligt til at sikre, at der ikke foregår sexchikane på arbejdet. Når det sker alligevel, er det et svigt fra arbejdsgiverens side, siger Anette Borchorst. Ifølge hende er det nødvendigt, at arbejdspladser – offentlige såvel som private – har en klart formuleret politik for nultolerance over for seksuel chikane og samtidig klare regler og procedurer, for hvordan sager om seksuel chikane skal behandles.

- Hvis ledelsen på en arbejdsplads tager klart afstand fra seksuel chikane, bliver det langt lettere for den enkelte medarbejder at sige fra, konstaterer Anette Borchorst.

Et kollektivt problem

Uden tydelige retningslinjer og nultolerance kan det meget hurtigt ende i diskussioner om en fri tone i arbejdspladskulturen, hvor enkelte ansatte bliver set som snerpede, hvis de ikke kan tåle omgangsformen.

- Det er svært at udstikke normer for acceptabel adfærd, men man kan altid bruge "familiestenen" og overveje, om man mener, at ens datter, søster eller mor, skulle udsættes for det samme, siger Anette Borchorst.

- Helt overordnet er det vigtigt, at arbejdspladsen håndterer dette som et kollektivt arbejdsmiljøproblem. Et problem i kulturen på arbejdspladsen, fremfor som den enkeltes problem.

Det betaler sig

Tager arbejdsgiveren ikke seksuel chikane alvorligt, kan det blive særdeles dyrt for både den enkelte medarbejder og arbejdspladsen.

- Seksuel chikane kan få store psykiske konsekvenser, der fører til langtidssygemeldinger og udvikling af både depression, angst og en mildere udgave af posttraumatisk stresssyndrom; uspecifiseret belastningsreaktion, og næsten alle krænkede stopper på arbejdet. Så det kan betale sig at sætte fokus på sexchikane for arbejdsgiverne, mener Anette Borchorst. **S**

TOPPEN AF ISBJERGET

Hvor mange sager om sexchikane, der reelt er på arbejdspladserne, er meget svært at sige noget eksakt om. For ifølge Anette Borchorst, professor og forsker i ligestilling og en af forfatterne til bogen "Seksuel chikane på arbejdspladsen" er de anmeldte sager kun toppen af isbjerget.

- Seksuel chikane er meget tabuiseret og forbundet med følelser af skyld og skam, og hele #metoo-kampagnen har jo vist, at mange seksuelle krænkelse aldrig kommer frem i lyset. Så det er meget svært at måle, siger Anette Borchorst.

Dansk Socialrådgiverforenings seneste arbejdsmiljøundersøgelse viser, at 1 procent af medlemmerne udsættes for seksuel chikane – mens tallet for lønmodtagere generelt er fem procent. Pt. har Dansk Socialrådgiverforening to aktuelle sager om sexchikane. Den beskrevne sag og yderligere en.

Flest mænd krænker

Hvor man ikke kan sige noget eksakt om antallet af sager om sexchikane, viste Anette Borchorst og medforfatter Lise Rolandsen Agustins "Seksuel chikane på arbejdspladsen", at langt de fleste sager handler om mænd, der krænker kvinder.

I bogens 55 arbejdsskadesager om sexchikane fra 2010 til 2015 havde kun seks sager kvindelige chikanører. I alle seks tilfælde havde kvinderne krænkede andre kvinder.

INGEN BAGATELGRÆNSE

Er det sexchikane, hvis en kollega giver et klap på kinden eller stiller et spørgsmål om, du har fået noget sex i weekenden? Ja, siger Anette Borchorst, professor og kønsforsker på Aalborg Universitet. Hvis den, der bliver klappet og får spørgsmålet, vel at mærke synes, det er ubehageligt eller ydmygende.

For det er lige præcis, hvad definitionen af sexchikane handler om; grænserne hos den enkelte.

- Der er ingen bagatelgrænse for, hvornår noget er sexchikane. Hvis en person føler sig krænket, ja, så er det sexchikane. Nogle kan synes, at det er bagateller, andre ser det som sexchi-

kane. Så det vigtige er at lære at læse andre folks grænser, slår Anette Borchorst fast.

Ifølge hende er seksuel chikane og sexchikane på arbejdspladser meget klart defineret i ligebehandlingsloven.

- Ligebehandlingsloven har et objektivt element; der skal være sket en hændelse. Og et subjektivt element; hvis man oplever episoden - verbalt eller fysisk - som krænkende, ja så er det sexchikane, fortæller hun.

De sager, der når frem til domstole og nævn, handler dog aldrig om bagateller. Det er meget grove sager.

6 gode råd

For at forebygge og håndtere sexchikane har Arbejdstilsynet udgivet en pjece med en række anbefalinger:

1. SIGNALÉR AT SEKSUEL CHIKANE ER UACCEPTABELT

Det er vigtigt, at ledelsen sender et klart signal om, at seksuel chikane på arbejdspladsen er uacceptabelt. Skab klare rammer for adfærd og meld dem ud, så alle på arbejdspladsen kender dem.

2. HAV KLARE RETNINGSLINIER

Klare retningslinjer er nødvendige - både for, hvordan I vil identificere og forebygge seksuel chikane, og for, hvordan I vil håndtere det, hvis problemet opstår. Sørg for, at alle på arbejdspladsen ved, hvad de skal gøre, hvis de mener, at der foregår chikane, herunder hvem de skal gå til, og hvad den videre proces er.

3. BRUG DIALOGEN SOM VÆRKTØJ

Seksuel chikane er tabubelagt og kan være svært at tale om. Derfor er det en god idé at tage udgangspunkt i hverdagen og tale om, hvad der er ordentlig adfærd og god omgangstone hos jer, og hvor jeres grænser går. På den måde kan I få en fælles forståelse for, hvornår der er tale om seksuel chikane på jeres arbejdsplads.

4. SIG FRA

Sammen kan I forebygge seksuel chikane ved at gøre det nemmere at sige fra. Det er vigtigt, at I er opmærksomme på hinandens grænser. Alle har forskellige grænser, og det er vigtigt at huske, når I taler om seksuel chikane. Tal om, hvordan man kan sige fra, når ens egne grænser bliver overskredet, eller man oplever, at en kollega får overskredet sine grænser.

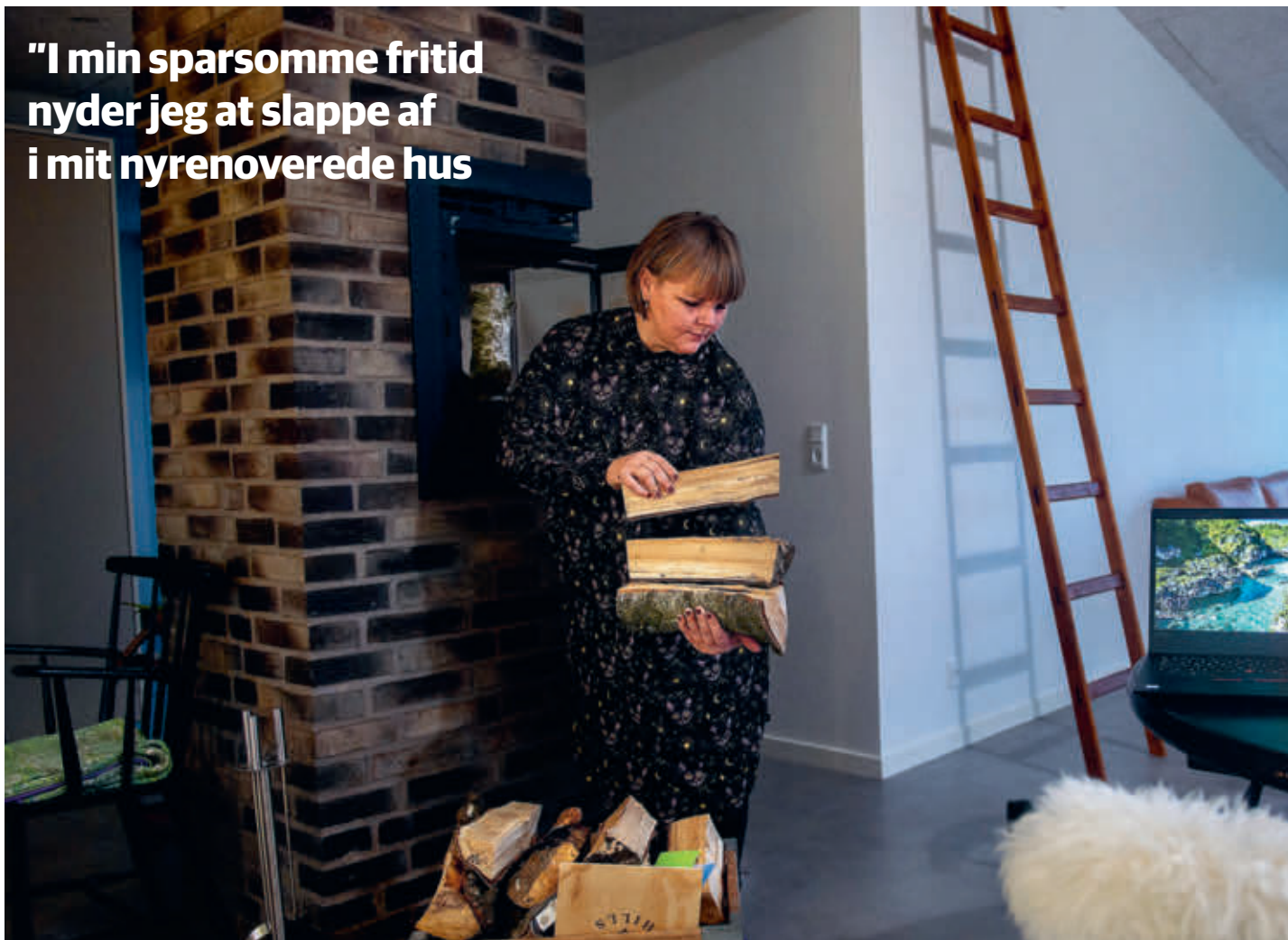
5. KLARLÆG ROLLER OG ANSVAR

Drøft og tag stilling til, hvem der har hvilke roller og opgaver. Både i forhold til at forebygge og håndtere seksuel chikane. Find ud af, om I har de nødvendige kompetencer på arbejdspladsen til arbejdet.

6. BEVAR FOKUS

Et første og vigtigt skridt er at sætte seksuel chikane på dagsordenen, og kunsten ligger i at bevare fokus. Tal om, hvordan I kan bevare den nødvendige opmærksomhed på forebyggelsen af seksuel chikane. For eksempel som et tilbagevendende punkt på den årlige arbejdsmiljødrøftelse, på personalemøder samt på møder i MED-udvalg/arbejds miljøudvalg. Husk også nyansatte.

"I min sparsomme fritid nyder jeg at slappe af i mit nyrenoverede hus

Pia Junker, souschef i organisationen Youth for understanding Danmark. Bor i Middelfart. Har en kæreste.

Det var nok tilfældigheder, der gjorde, at jeg blev socialrådgiver. Jeg har boet og læst i Estland, flyttede så til Litauen, tog til København, læste fire måneder på lærerseminariet og nåede også at søge ind på CBS, Officerssskolen og som fængselsfunktionær – men da jeg søgte ind som socialrådgiver, kunne jeg mærke, at det var det helt rigtige. Jeg er generalist, og på studiet skal du have mange bolde i gang og håndtere kompleksitet. Det var jeg god til.

I praktikken var jeg med til at uddannelsesafklare unge. Jeg var rigtig glad for at prøve at spotte det, de kunne, og så

motivere dem derfra. For eksempel er du god til knallerter? Hvordan integrerer vi så matematik i det?

Da jeg blev færdig, søgte og fik jeg job på et krisecenter. Jeg trådte på mange måder ind i en tidslomme, hvor mange havde været ansat i 25 år. Jeg brugte mine socialrådgiverkompetencer til blandt andet at strukturere og systematisere tingene på en anden måde. Jeg etablerede et nyt computersystem, systematiserede kontakt med kommuner, og jeg kom med forslag til at fordele opgaverne mellem medarbejderne på en anden måde. Jeg er nok sådan en, der gør tingene på min egen måde, og jeg stiller altid spørgsmålstegn ved 'plejer'.

Jeg var der i fire og et halvt år, og jeg er selv lidt imponeret over, at jeg var der så længe, men det er jo et sted, hvor man hele tiden kan udvikle sig – for

eksempel på metodeområdet. Tiden gik hurtigt.

Siden har jeg arbejdet med blandt andet traumatiserede flygtninge og boligsocialt arbejde, før jeg endte i mit nuværende job, hvor jeg er souschef og udvekslingskoordinator i foreningen Youth for Understanding Danmark – en NGO-organisation, der arbejder for en fredeligere verden gennem forståelse for hinanden.

Jeg har været i Youth for Understanding i halvandet år, og jeg elsker alsidigheden i det, og at vi er en del af en international organisation. De unge skal ud og få en kulturforståelse, og det skal vi medarbejdere også. Så jeg har blandt andet været i Uruguay, Chile og Argentina, hvor jeg mødte kolleger. Jeg indgår som en del af ledelsen, så der ligger også noget politik i det. Jeg skal ud og afstemme forventnin-

ger og arbejde for smartere måder at gøre tingene på.

En vigtig del af arbejdet er kontakten med de frivillige – uden dem er vi ingenting. Jeg sparrer meget med dem og klæder dem på til at løse opgaverne. Så sidder der en fagfælle derude med mod på at være værtsfamilie eller på at være kontaktperson til studerende og familier, så kan vi altid bruge passionerede socialfaglige profiler med hjertet på rette sted.

Jeg har lige renoveret et træhus fra 1965 fra a til z, og mine forældre har hjulpet meget. Jeg tænker ikke så langsigtet, så jeg gik bare i gang og var overbevist om, at det kunne jeg sagtens. Men jeg må bare sige: DET gør jeg ikke igen. Men i min sparsomme fritid nyder jeg at slappe af i mit nyrenoverede hus. Og så går jeg til yoga. For jeg er god til adrenalin, men jeg er dårlig til at komme ned i tempo. **S**

Nyt om ungdoms-kriminalitet og børne- og ungepålæg

Folketinget havde op til årsskiftet travlt med at vedtage flere nye love – og nogle af dem er allerede trådt i kraft. Det gælder den nye lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, som blev fremsat den 26. oktober og vedtaget den 18. december til ikrafttræden 1. januar. Det er en kort periode især i betragtning af hvor store ændringer, der er tale om.

Med reformen oprettes dels ungdomskriminalitetsnævn, som skal behandle sager om børn og unge fra 10 til 17 år mistænkt eller dømt for alvorlig eller omfattende kriminalitet (begået efter 1. januar), og en ny ungekriminalforsorg, som skal føre tilsyn med efterlevelsen af nævnets afgørelser i samarbejde med kommunerne.

Det er efter loven kommunerne, der skal levere både det nødvendige *undersøgelsesarbejde* til nævnet, herunder de nye unge-undersøgelser inden for en frist af tre uger, og *de indsatser*, som nævnet træffer afgørelse om.

Serviceovens regler er således også blevet ændret, så der gælder samme rettigheder og krav for nævnenes som for kommunernes afgørelser, herunder økonomisk støtte til forældrene, krav til indholdet af døgntilbud og tilbud om støtteperson til barn og forældre under anbringelse.

Børne- og -ungepålæg uden børnefaglig undersøgelse

I samme ombæring er også reglerne om forældre- og ungepålæg ændret. For det første præciseres det, at kommunen *ikke* skal udarbejde en børnefaglig undersøgelse inden afgørelse om pålæg. Dette har der været tvivl om, idet kravet om undersøgelse har været forudsat i ministeriets vejledning på området, samtidig med at Ankestyrelsen tidligere har udsendt et hotline-svar, som går i den modsatte retning.

For det andet ændres betegnelsen på ungepålæg efter serviceovens § 57b til ”børne- og ungepålæg”, idet det kommer til at omfatte børn ned til 10 år. For det tredje ændres det hidtidige krav om ”kriminalitet af et vist omfang eller grovhed” således, at mistanke om overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven i alle tilfælde vil være en indikation på, at barnets eller den unges udvikling kan være i fare.

For det fjerde præciseres det, at barnet kan pålægges at lave samfundsnyttigt arbejde, og endelig skal kommunerne, når det er relevant, straks underrette politiet, hvis barnet eller den unge ikke overholder et pålæg, med henblik på, at politiet bistår til at hente og bringe barnet eller den unge til stedet, hvor børne- og ungepålægget skal opfyldes.

Læs mere om Lov nr. 1705 af 27/12 2018 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (L84) og Lov nr. 1720 af 27/12/2018 (L85) på www.ft.dk

Idamarie Leth Svendsen er lektor på Københavns Professionshøjskole

JURASPALTEN SKRIVES PÅ SKIFT AF JURISTERNE

KAREN ELMGAARD, JANNIE DYRING, IDAMARIE LETH SVENDSEN

jura

FORBRUGSFORENINGEN

Kun til Forbrugsforeningens medlemmer

3 tips til mere bonus

1

Brug Forbrugsforeningskortet hver gang du handler

Husker du at have Forbrugsforeningskortet med dig, når du er ude at handle? Det er første skridt på vejen til mere bonus. Kør altid kortet igennem, selv hvis du er i tvivl, om butikken er med i Forbrugsforeningen.

+

2

Bryd vanen – brug kortet andre steder end de sædvanlige

Måske har du fået en vane med at bruge kortet i byggemarkeder eller hos frisøren, men der er mere end 4.500 butikker, servicebrancher og webshops, hvor du kan bruge kortet.

+

3

Følg med, når der kommer nye butikker!

På fbf.dk, det ugentlige nyhedsbrev og i appen kan du se de nyeste butikker, der har indgået samarbejde med Forbrugsforeningen.

=

Spar penge på alt det du alligevel køber

NU FÅR DU OGSÅ
BONUS HER:

dalle valle

CAFÉ
A

VÆRSGO
GAVR · GASTRONOMI & GODT DESIGN

STYLEPIT

Uno X

SILVAN

TUI
Discover your smile

IMERCO

NOA
NOA

Bakken

DU FÅR OGSÅ
BONUS HER?

PAW
SKO
På god fod med dig

modstrom
- energi i øjenhøjde

SMALL DANISH HOTELS
moments of happiness

Bonus

Fyringsolie

BAUHAUS
- altid meget mere at komme efter

ERLUFFSLAND
GODT UDSTYR · BEDRE OPLEVELSER

bahne

brdr. frils møbler

AVENY

THIELE

Café Vivaldi
EST. 1999

SPIES

EVENTYR
SPORT

NOVASOL

FolkeFerie.dk

LAGKAGEHUSET

QuickPot

Synoptik

SUPER DÆK

dansommer

Du får Bonus i mere end 4.500 butikker

NB: Har du en kollega der endnu ikke er medlem, så lad dem melde sig ind på fbf.nu

Værsgo. Vi giver tæt på
100 mio. kr.
tilbage i renter til kunder, der er
medejere af Lån & Spar

Sådan får du 5% i rente på din lønkonto

- Du er medlem af Dansk Socialrådgiverforening og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra).
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån, skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.
- De 5% i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen.
- Der er 0% på resten.
- Rentesatserne er variable og gælder pr. 1. november 2018.
Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar

Læs mere på www.lsb.dk/ds

Bare fordi
du er medlem
af

Dansk Socialrådgiverforening

Tæt på 100 mio. kroner! Det får vores kunder tilbage i januar. Fordi de er medlem af en faglig organisation, der ejer os.

Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening kan du få personlige fordele og ekstra gode vilkår hos os. For eksempel 5% i rente på lønkontoen. Vi synes nemlig også, der skal være kontante fordele ved fællesskaber.

Bliv kunde i
Lån & Spar Bank
Ring 3378 1976, book
på lsb.dk/ds eller
skriv til ds@lsb.dk

Lån & Spar

Botilbud Fredensvej i Hillerød har plads til 5 unge i alderen 18-35 år med autismespektrum-forstyrrelse eller anden udviklingsforstyrrelse.

Vi har ledige pladser på Fredensvej!

Målgruppen er unge, der profiterer af en struktureret og forudsigelig hverdag. Unge der for en periode i deres liv har brug for målrettet socialpædagogisk støtte, vejledning og omsorg i trygge rammer. Fredensvej er et springbræt til at blive selvstændige og i stand til at mestre eget liv i egen bolig.

Vi bor i en hyggelig gammel villa i Hillerød centrum med kort gåafstand til byen, stationen og uddannelsesinstitutioner.

Støttekontaktgruppen driver endvidere 4 andre botilbud under §107 og en enkelt plads under §108.

- Bakkely i Ny Hammersholt, Hillerød
- Åmosen i Hillerød
- Birkelund i Ølsted
- Mejerivej ved Skibby

Vores målgruppe ligger inden for både psykiatri og handicap, herunder autismespektrumforstyrrelse.

Kontakt os for yderligere information, ledige pladser og takster på:
mail@sikker.skgr.dk eller tlf.: 2550 2424

Læs mere om os på: www.skgr.dk

Vi er fleksible og undersøger muligheder!

MELD DIG IND I EN FAGGRUPPE:

Få – og giv inspiration til dit fag i

DS' faggrupper

Arbejder du på beskæftigelsesområdet, på børne- og ungeområdet, i psykiatrien eller noget helt andet...

Dansk Socialrådgiverforening har 27 faggrupper og faglige selskaber, hvor du kan være med til at udvikle socialrådgiverfaget ud fra dit specifikke arbejdsområde.

Meld dig ind i de faggrupper eller faglige selskaber, der matcher dit område - og vær med i et fællesskab, som styrker din faglighed.

Det er i faggrupperne og de faglige selskaber, at DS henter input til DS' politik- og professionsudvikling. Faggrupperne er faglige fyrtårne, der tegner de store linjer i udviklingen af faget og profilerer professionen udadtil.

FAGLIG UDVIKLING

Din faggruppe er et fællesskab, hvor du kan hente faglig inspiration i form af videndeling og kompetenceudvikling. I faggruppen kan du engagere dig i faglige diskussioner med dine socialrådgiverkolleger – med udgangspunkt i praksis, ny forskning og aktuelle socialpolitiske temaer

FAGLIG EKSPERT

Din faggruppe påvirker den faglige udvikling og deler viden med Dansk Socialrådgiverforening og omverdenen. Faggruppen profilerer dit specifikke arbejdsområde og udvikler den særlige faglighed inden for dit felt.

POLITISK AKTØR

Din faggruppe bruger sin praksis- og ekspertviden til at søge indflydelse på den førte socialpolitik både i forhold til Dansk Socialrådgiverforenings politikudvikling og i den offentlige og politiske debat.

**Meld dig ind i
Dansk Socialrådgiverforenings
faggrupper eller faglige selskaber på
socialraadgiverne.dk/faggrupper**

Banebrydende og mageløse Betty Pedersen

Betty Pedersen, Vejen, er død 67 år.

Vores banebrydende social- og beskæftigelsespolitiske kollega Betty Pedersen er død af kræft den 4. januar. Hun var grundlægger af og direktør for virksomheden JobCare.

Jeg har haft den glæde at arbejde sammen med Betty siden 1992. Jeg var forbundssocialrådgiver i 3F (den gang SID), og lige som hende optaget af, at sygemeldte med vanskeligheder ikke sejlede deres egen sø, men at der blev sat tidligt ind med forsøg på at arbejdsfastholde.

Betty var som ansat i Vejen kommune projektleder for et mindre projekt om arbejdsfastholdelse. Hun greb fat i mig via 3F-afdelingsformanden i Vejen. Vi blandede for det samme blod. Vi ville et stort anlæg 'Projekt Arbejdsfastholdelse' i Vejen, Brørup og Holsted med vægt på samarbejde med virksomheder. Departementschefen i Socialministeriet sad for bordenden, da DA, 3F, de tre kommuner, amtet og den arbejdsmedicinske overlæge kom arm i arm. Bevillingen blev forlænget og varede til 2000.

Tryghed hos klienterne

'Rundbordssamtalen' på arbejdspladsen blev grundbegrebet som in-

debar, at her sad de nødvendige aktører ligeværdigt og tog ansvar for medarbejderen, der skulle arbejdsfastholdes. Det var metodeudvikling og træning, så det ville noget. Rundt om projektet havde vi en 'inspirationsgruppe', der mødtes flere gange om året: Her blev vi inspirerede, vi inspirerede selv, og gik viden om og fortalte om Projekt Arbejdsfastholdelse. Over årene nåede vi at blive 72 medlemmer. Det sluttede med en konference med 320 deltagere. Begrebet rundbordssamtalen og tænkningen bag den tidlige, helhedsorienterede indsats med vægt på samarbejde med virksomheder kom siden ind i lovgivningen.

Betty var landmandsdatter og hendes mand selvstændig, så hun turde oprette virksomheden JobCare. Der er flere faggrupper tilknyttet, høj faglig standard, tryghed hos klienterne, som nu er dem, jobcentre ofte ikke selv kan klare, og virksomhederne åbner sig for det tillidsvækkende samarbejde. JobCare har i dag fem afdelinger ud over hele landet, samarbejdsaftaler med 11 jobcentre og 37 personer på lønningslisten.

Insisterende og innovativ

De nære bånd mellem Betty og mig var en gave. Hun ville til det sidste drøfte faglige udfordringer og erfaringer. Hun reflekterede over praksis og havde altid selv klienter. Med den tilgang var hun smittende original i sin innovative kraft. Hun udviklede og udviklede – men altid spørgende og samarbejdende.

I otte år arbejdede JobCare også i Sønder Omme Statsfængsel og bistod indsatte med, at tiden blev brugt til at kvalificere dem til arbejdsmarkedet. Lokalsamfundet og personalet bakkede op, ja lyste op, og respekten indsatte og ansatte imellem voksede. Aftaler med hjemkommunen og eventuel ny arbejdsgiver blev indgået. Jeg var med inde over og fik Rockwoolfondens tilsagn om en efterundersøgelse. Resultatet var et chok. To år efter løsladelsen var der ingen evident effekt.

Overgangen til det civile liv var en afgrund. Erfaringen var igen: 'Overgangene bliver til afgrunde, hvis der ikke er en bro, hvor klienten følges delvist ud, og der står nogen på den anden side og tager imod'. Men Kriminalforsorgen lærte en del af metodikken, der blev udviklet.

Etiske og faglige værdier

Flere social- og beskæftigelsesministre blev inspireret af Projekt Arbejdsfastholdelse og fik tænkningen indarbejdet i den helhedsorienterede indsats med bl.a. ressourceforløb. Her ser man de to tendenser tænkningen har medført i praksis: Ydmygende, intetsigende og bureaukratiske forløb med en ussel social ydelse undervejs eller fine forløb, hvor der arbejdes efter værdierne oprindeligt fra Projekt Arbejdsfastholdelse.

Det samme paradoks går igen i begrebet 'anden aktør' – nemlig private virksomheder, der overtager jobcentrenes opgaver mod en mere eller mindre rimelig betaling. Min erfaring er, at 'anden aktør' er noget af det værste og noget af det bedste afhængigt af, om det er en forretning med eller uden etiske og faglige værdier. JobCare hører til dem med.

Jeg har overnattet i Bettys hjem mange gange og har fulgt hendes familie. Ved begravelsen stod en familiemur tæt ved vognen med kisten. Det var Niels Ole, de tre børn, tre svigerbørn og børnebørn med armene om hinanden. Den familie formåede Betty og hendes mand også at bygge op.

Gunvor Auken

Børn, Unge & Sorg udbyder et 1-årigt efteruddannelsesforløb i sorgterapi til psykologer, psykoterapeuter og familiebehandlere ansat i kommuner og regioner

Du uddannes til at kunne varetage gruppe og individuel terapi i forhold børn og unge i sorg efter en forældres dødsfald.

Uddannelsesforløbet er bygget op omkring Børn, Unge & Sorgs evidensinformerede behandlingsmetode til behandling af sorgreaktioner hos børn og unge.

Uddannelsesforløbet varetages af erfarne psykologer fra Børn, Unge & Sorg, der er specialiserede i sorgterapi og strækker sig over et 1 år, fordelt på 5 ½ undervisningsgange, 12 timers supervision og afsluttende certificering.

Opstart: Juni 2019 hos Børn, Unge & Sorg i København.

Modul 1: Viden om sorg i relation til børn og unge 0-18 år.

Modul 2: Behandling af sorg hos børn og unge samt indføring i Børn, Unge & Sorgs behandlingsmanual.

Tilmelding og opstart

Pris: 16.998 kr (ex. Moms) dækker: opstartsmøde, undervisning, supervision, certificering, behandlingsmanual, arbejdshæfte, rekrutteringsmateriale og forplejning. *Begrænset antal pladser.*

Har du spørgsmål, eller vil du vide mere om uddannelsesforløbet kan du se mere og tilmelde dig på www.sorgcenter.dk eller kontakte projektleder **Gitte Horskjær Hansen** på +45 2293 2129 eller ghh@sorgcenter.dk

**BØRN,
UNGE
& SORG**

COK.DK/HANDICAP

Handicap 2019: Beskæftigelse, uddannelse og handicap

COK og Socialstyrelsen inviterer til årets nationale handicapkonference. I år med fokus på, hvordan borgere med handicap i højere grad kan få en uddannelse og blive en del af arbejdsmarkedet. Hør bl.a.:

- Når det synlige handicap bliver en elefant i rummet
- Fra erhvervsevne til arbejdsevne
- Åbne, inkluderende og tilgængelige arbejdspladser for personer med bevægelseshandicap?
- Koblingskompetencer – the missing link i beskæftigelsesindsatsen?

Hvor og hvornår?
Odense den 24. april

Pris
1.950 kr.

COK.DK/BORGERSERVICE

Borgerservice 2019: Fra Christiansborg til kommunal virkelighed

Hør, hvordan den storpolitiske scene påvirker den kommunale virkelighed – og omvendt – når Mogensen og Kristiansen stiller skarpt på skellet mellem Christiansborg og kommunerne.

Spændende oplæg og sessioner, hvor du bl.a. kan høre:

- Sidste nyt om SKAT og opkrævning
- Hvordan du kan bruge animation i borgerservice
- Hvordan du sikrer borgernes adgang til egne data.

Hvor og hvornår?
Nyborg den 6. maj

Pris
2.500 kr.

DSH-Esbjerg - Hold 86 F

Det er 30 år siden, vi forlod Den sociale Højskole i Esbjerg. Har du lyst til at gense dine studiekammerater? Så mødes vi på Sands i Skolegade 60 i Esbjerg lørdag den 16. marts kl. 17 til fælles hygge og spisning.

Er du på Facebook, så søg DSH-E1986 og kom med i vores gruppe. Tilmelding enten på FB eller mail bendewedel@icloud.com eller connyknigge@live.dk.

På glædeligt gensyn.

Beskæftigelsesfaggruppen

Beskæftigelsesfaggruppen holder ordinær generalforsamling 6. maj 2019 kl. 10-16 i Toldbodgade 19 B, 1253 København K. Indbydelse bliver sendt til faggruppens medlemmer via mailinglisten.

Region Nord: Psykisk vold - forståelse og praksis

Kan du hjælpe, hvis du møder en familie ramt af psykisk vold? Lev Uden vold holder oplæg om hvad psykisk vold i familien er, hvem der udsættes for psykisk vold og hvad fagpersoner kan gøre ved mistanke om partnervold.

Fyraftensmøde 12. marts kl. 16-18 i Aalborg. Læs mere og tilmeld dig senest 26. februar på socialraadgiverne.dk/kalender.

Handicapkonferencen 2019

Faggruppen Handicap inviterer til konference under overskriften: "Vi vil bidrage til bedre retssikkerhed." På programmet er blandt andet:

Retssikkerhed set fra borgerens perspektiv

v/Mogens Wiederholt, direktør i Spastikerforeningen.

Hvordan undgår vi klagesagerne?

v/Linette Granau Winther, Folketingets Ombudsmand

DS' perspektiv i forhold til handicapområdet

v/ Mads Bilstrup, formand for DS

Workshops

Generalforsamling ifølge vedtægterne 14. marts kl. 16.45-

17.15. Forslag til dagsorden sendes til bestyrelsen v/ May-Britt Søndergaard, mayb-fb@aalborg.dk senest den torsdag den 28. februar

Det sker 14.-15. marts i Middelfart. Læs mere og tilmeld dig senest 15. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

Region Nord: Mandecentret

Kom og hør om Mandecentret - gratis personlig rådgivning til mænd i forbindelse med skilsmisse og parbrud, samvær med børn samt vold i parforholdet. Læs mere og tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/kalender. Det sker kl. 16-18 i

Aarhus: 18. marts, tilmeldingsfrist 4. marts

Aalborg: 7. maj, tilmeldingsfrist 23. april

Holstebro: 21. maj, tilmeldingsfrist 7. maj

Region Nord: Præstationssamfundet

Stress, angst og depression trives i bedste velgående, hvordan kan vi forklare det? Mød Anders Petersen, lektor i sociologi på Aalborg Universitet, som vil komme med et svar. Anders er aktuell med bogen "Præstationssamfundet". Læs mere og tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/kalender. Det sker kl. 16-18 i

Holstebro: 19. marts, tilmeldingsfrist 5. marts

Aalborg: 23. april, tilmeldingsfrist 9. april

Aarhus: 14. maj, tilmeldingsfrist 7. maj.

Børn, Unge og Familier

Faggruppen Børn, Unge og Familier holder generalforsamling og seminar 21. marts på Mødeceter Odense. På programmet er "Samvær i et udviklingsperspektiv" hvor Caroline Aldolpsen ser det i et juridisk perspektiv og Henriette Misser fra Godhavn i et psykologisk perspektiv.

Kl. 12-13.30 er der generalforsamling.

Forslag til generalforsamlingen sendes til charlotte.holger@yahoo.dk senest den 1. marts.

Læs mere og tilmeld dig senest 1. marts på socialraadgiverne.dk/kalender.

Region Øst: Temamøde om pension

Kom og hør PKA fortælle om din pension. Det er vigtigt at kende de ydelser, som kunne komme på tale fra pensionskassen ved alderspensionering, sygdom eller dødsfald, og hvilke konsekvenser det kan have at arbejde på nedsat tid eller holde orlov.

Det sker 3. april i Slagelse. Læs mere og tilmeld dig senest 6. marts på socialraadgiverne.dk/kalender.

Fagbevægelsen

Retssikkerhed er nærmest usynlig, når den er der, den er lettere at få øje på, når den er ved at forsvinde. Fagbevægelsens Socialrådgivere holder temadag om Ankestyrelsens praksis med Mie Andersen.

Det sker 12. marts på Mødecener Odense. Læs mere og tilmeld dig senest 26. februar på socialraadgiverne.dk/kalender.

Revalidering

Revalideringsfaggruppen holder temadag med Susanne Wiederquist som oplægsholder. På programmet er:

- Evalueringen af reformen om førtidspension og fleksjob set i lyset af de første lovændringer som led i sammenhængsreformen.
- Reglerne om den helhedsorienterede plan og den fremrykkede evaluering af reformen og udspillet "Sammen med borgeren".

Det sker 28. februar i Odense. Læs mere og tilmeld dig senest 20. februar på socialraadgiverne.dk/kalender.

Seniorer mødes til frokost

Aarhus: "Frokosttræf for seniorer" på Klostercaféen i Klostergade 37 i Aarhus. Det sker sidste tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra i juli, november og december.

Holstebro: Mød fagfæller og gamle kollegaer bagest i Caféen på Aktivitetscentret i Danmarksgade 13A. Det sker den sidste onsdag i måneden kl. 11.30-13.

København: Frokost og hyggesnak på restaurant Karla, Dantes Plads 1, København V. Det sker den første tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra juli og august.

Der er ingen tilmelding og enhver bestiller og betaler for eget forbrug.

Ferie med bonus

Når du er medlem af Dansk Socialrådgiverforening, kan du blive medlem af Forbrugsforeningen og spare penge på for eksempel din ferie, når du betaler med dit forbrugsforeningskort. Du får 17 procent bonus på Forbrugsforeningens ferieboliger og 4-10 procent hos de rejsebureauer, feriesteder og hoteller, som Forbrugsforeningen samarbejder med.

Se på forbrugsforeningen.dk, hvor du får bonus.

Karrieretelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver? Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

Åben mandage kl. 15-18
på telefon 33 93 30 00

Læs mere på
socialraadgiverne.dk/karrieretelefon

HJORTHOLM KOSTSKOLE

Et godt sted at være
Et godt sted at lære

Døgntilbud
til udsatte børn og unge
med psykosociale udfordringer.

Tlf. 3010 0700
www.hjortholmkostskole.dk

LØSNINGER MED BØRN OG UNGE

SEMINAR MED YASMIN AJMAL

København d. 20.-21. juni 2019

SOLUTION

Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte • Tlf. 23 83 75 57
solution@solutionfocus.dk • www.solutionfocus.dk

LØSNINGSFOKUSERET TERAPEUTISK UDDANNELSE

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

INTRODUKTION TIL NARRATIV TERAPI

Workshop 2 lørdage - 23 februar & 9. marts 2019 - pris 650 kr.
Træning prim. studerende, som gerne vil lære narrativ terapi at kende.

FAMILIETERAPEUT UDD. 1 ÅR - KØBENHAVN & ÅRHUS 2019

12 hele dage • Start 12. & 14. Marts 2019 • Pris 21.000 kr
Familieterapeutuddannelsen for dig som arbejder m. familier & børn.

DR. ALLAN WADE

Workshop 1 dag - 3. Juni 2019 - pris 1.900 kr.
Allan Wade vill fokusere på voldens dynamik og modstandshandlinger.

SUPERVISION for praktikere

Workshop 2 dage - 25. & 26. April 2019
Supervisions metodik i narrativt perspektiv for nydere supervisere.

TRAUMEBEHANDLING - ikke alle kan bare tale om traumer

Workshop 2 dage - 30. & 31. Oktober 2019
Arbejdet med traumer i et narrativt perspektiv, m. angst & flashbacks.

TAVLEBRUG det visuelle udsyn i samtaler og supervision

Workshop 1 dag - 10. Oktober 2019
Træning i tavlebrug, figurer og narrativ supervision og samtaleteknik.

narrativeperspektiver.dk

Bliv frivillig bisidder hos Danske Patienter

Har du lyst til at gøre en forskel ved at bidrage med dit kendskab til sundhedsvæsenet eller trække på din erfaring med at arbejde med mennesker?

Som frivillig bisidder støtter du patienter og pårørende, når de skal møde sundhedsvæsenet til lokale dialogsamtaler i forbindelse med deres klagesag. Bisidderen fungerer som uvildig støtte for klageren op til, under og efter dialogsamtalen.

Danske Patienter søger bisiddere, der skal dække sager i enten Øst- eller Vestdanmark. Ordningen finansieres af Sundhedsministeriet. Du får supervision og oplæring i forhold til at indgå kvalificeret i bisidderrollen.

Er du interesseret?

Se hele opslaget på:
www.danskepatienter.dk/job

Har du spørgsmål, så kontakt
Anja Petersen, tlf. 33 41 47 58,
mail ap@dankepatienter.dk

Ansøgningsfrist: 25. februar 2019 kl.
12.00 via hm@dankepatienter.dk

Samtaler i uge 9 og 10. Obligatorisk
introduktionskursus d. 12. marts 2019

DANSKE PATIENTER
Paraply for patient- og
pårørendeforeninger i Danmark

Det er jer, der får humlebien til at tro, at den kan flyve!

Vi vil det hele. Og vi er ret fede, hvis vi selv skal sige det – os, der har viet vores arbejdsliv eller fritid til at styrke socialrådgivernes faglige fællesskab i Dansk Socialrådgiverforening (DS).

Det er min konklusion på de seneste møder i DS' hovedbestyrelse og regionsbestyrelsen i Øst, som bød på analyser af vores styrker, svagheder, udfordringer og trusler.

Styrkerne fyldte klart mest i analyserne. Men det er der heller ikke noget at sige til, når man ser hvor højt DS og socialrådgiverne er placeret i mediernes og politikernes bevidsthed. DS' formænd har været blandt de mest citerede i pressen de seneste år, ligesom der entydigt er flere tillidsfolk og menige medlemmer, der blander sig i den offentlige debat.

Partier fra hele det politiske spektrum anser DS som en troværdig aktør, og vi har haft betydelig indflydelse på regeringens nye sammenhængsreform. I Region Øst oplever vi større engagement blandt medlemmerne gennem flere kampvalg til tillidsposterne, stigende fremmøde til klub- og medlemsarrangementer og en helt ny bevidsthed og interesse omkring overenskomsterne.

Alligevel er vi ikke tilfredse. Vi sigter hele tiden højere: Medlemsprocenten skal stige, socialrådgivernes arbejdsmiljø skal forbed-

res markant, uddannelsen skal styrkes, overenskomsterne skal blive bedre, og vi skal videreudvikle vores service over for medlemmerne. Det er store visioner og opgaver for fem frikøbte politikere, 40 fritidspolitikere og 80 ansatte (foruden dog de aktive studentermedlemmer). Det burde næsten ikke kunne lade sig gøre. Men det kan det! For DS og vores ressourcer er meget mere end politikere og ansatte. DS er dig som menig socialrådgiver, din tillidsrepræsentant, din arbejdsmiljørepræsentant og dine fagligt stolte kollegaer.

Det er jer, der tilsammen sætter ambitions- og forventningsniveauet i DS. Det er jer, der klæder sådan en som mig på med viden og argumenter, der giver socialrådgiverne indflydelse trods omkringliggende trusler så som individualisering og genstridig arbejdsgiveradfærd. Det er jer, der får humlebien DS til at tro, at den kan flyve!

Det betyder også, at vi alle 18.000 medlemmer skal være vores ansvar bevidst. Vi har alle en rolle i at tegne problemstillinger og løsninger for socialrådgivernes arbejdsliv og for udsatte borgeres ve og vel. Derfor håber jeg hver dag at se endnu flere, når DS-fællesskabet på arbejdspladserne, i regionerne og på landsplan samles om emner, der kræver kollektiv handling.

P. S. Naturvidenskaben har faktisk fundet ud af, at humlebien godt kan flyve... Ved hjælp af meget hurtige vingeslag, hurtig rotation af vingerne og hurtige retningsændringer af vingens bevægelser. I DS bruger vi ikke helt samme virkemidler, men som humlebien er vi både energiske og omstillingsparate! **S**

TEKST RASMUS BALSLEV, FORMAND, REGION ØST

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne – og se flere – på www.socialraadgiverne.dk/kalender

28. februar

Revalideringsgruppen holder temadag om førtidspension og fleksjob.

5. marts, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla.

11.-13. marts, Vejle

TR-grunduddannelse hold 1902.

12. marts, Odense

Fagbevægelsens Socialrådgivere holder temadag om Ankestyrelsens praksis.

12. marts, Aalborg

Fyraftensmøde: Lev uden vold.

13. marts, Fredericia

Faggruppen Døgninstitutioner og Opholdssteder holder kursus.

14.-15. marts, Middelfart

Handicapkonference 2019.

18. marts, Aarhus

Fyraftensmøde:
Hør om Mandecentrets tilbud.

18. marts, Horsens

TR-netværksmøde, Østjylland Syd.

19. marts, Fredericia

DS Region Syd holder fælles TR-møde.

19. marts, Holstebro

Fyraftensmøde om præstationssamfundet.

20. marts, Randers

TR-netværksmøde, Østjylland Nord.

21. marts, Odense

Faggruppen Børn, Unge og Familier holder seminar og generalforsamling.

26. marts, Middelfart

Seminar for fællestillidsrepræsentanter.

27. marts, Viborg

Kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Nord.

27.-29. marts, Vejle

TR-uddannelse: TR forhandler.

28. marts, Nyborg

Fagligt selskab for sundhedssocialrådgivere holder seminar og generalforsamling.

1. april, Fredericia

Kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Syd.

2. april, Vejle

Styrk din handlekraft som arbejdsmiljørepræsentant.

Skal samfundets behov for at straffe gå ud over børn?

Det kan være svært at bevare optimismen på velfærds-samfundets vegne, når politikere af hensyn til straf-aspektet beslutter, at børn ned til 10 år skal krimi-naliseres, og at afviste asylansøgere børn skal behandles så dårligt, at forholdene på Udrejsecenter Sjælsmark ifølge Ombudsmanden "vanskeliggør bør-nenes opvækst og begrænser deres muligheder for naturlig udvikling og livsudfoldelse".

Vi er som samfund mere optaget af at skabe fir-kantede regler end af at skabe sammenhænge og værdige liv. De børn, der har forældre, som har fået afvist ønsket om en fremtid i Danmark, lever i en nu-tid præget af savn og utryghed. Politikerne siger, at vi må forstå, at det er forældrenes skyld. At når de ikke samarbejder om at forlade landet, så må vi sør-ge for, at det er ubehageligt at være her. Men kan vi acceptere det? At uskyldige børn berøves en tryk-barndom, en mulighed for at lege og lære, at håbe og drømme - fordi forældrene ikke kan, tør eller vil overholde de spilleregler, vi har sat op?

På mit job arbejder jeg lige nu med at udmønte lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. En lov, der be-tyder, at børn ned til 10 år skal mærke, at handlinger har konsekvenser. En lov, der blev vedtaget trods massive indsigelser fra fagfolk. Nu er den her, og nu skal vi så sikre, at barnets perspektiv og behov for

beskyttelse, behov for støtte til at komme i trivsel og udvikling, ikke overskygges af samfundets behov for at straffe.

Det er ikke verdens nemmeste opgave, men der er ingen vej udenom. Vi bliver nødt til at forsøge at finde en for-mel, hvor den konsekvens, børnene mødes af, tager ud-gangspunkt i at forsøge at forhindre den stigmatisering og eksklusion, der kunne ramme de sårbare og udsat-te børn, der lander i Ungdomskriminalitetsnævnet. Jeg håber, at vi lykkes med at skabe rammer, der er vær-di-ge, og med et indhold, som kan få en positiv værdi for børnene og deres familier. Ellers kan jeg blive alvorligt bekymret for velfærdssamfundets sammenhængskraft.

Husk, verden er stadig mest god! Sådan sagde en kollega i fredags, da vi rundede ugen af - og var en smule opta-get af alt det, der går i en lidt bøvet retning. Og ja, der er meget godt i verden. Der er sammenhold, solidari-tet, næstekærlighed, venlighed - og en befolkning, hvor langt de fleste ønsker et samfund, hvor vi passer på hinanden og den velfærd, som generationer har bygget op. Verden er stadig mest god, men hvis den skal blive ved med at være det, må vi stå sammen og trække den i den rigtige retning. Ingen kan gøre alt, men vi kan alle gøre noget. Og sammen kan vi temmelig meget. S

klumme

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE

KARINA ROHR SØRENSEN, HENRIK CHRISTENSEN, IDA LOUISE JERVIDALO, LONE KIDMOSE OG SINE SØNDBORG MARCUSSEN

tanker fra praksis

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorrestræde 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN
PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

Sammenhæng handler om meget mere end sundhed

Siden 2017 er der kommet drypwise udspil i Sammenhængsreformen. Seneste skud på stammen er regeringens udspil til Sundhedsreformen, hvor regeringen vil nedlægge regionerne til fordel for en central, statslig styring af sundhedsvæsenet.

Spørgsmålet er, om vi er på rette vej hen mod en mere sammenhængende offentlig sektor – lige nu ser vi lovende takter på nogle områder, men der er bestemt også grund til bekymring.

Som et led i sundhedsreformen foreslår regeringen, at de opgaver, som regionerne varetager på det specialiserede socialområde, skal flyttes over til kommunerne. Derfor er vi i Dansk Socialrådgiverforening optaget af, hvad udspillet betyder for kvalitet og indhold i det socialrådgiverarbejde, som i dag udføres i regionernes socialafdelinger og specialinstitutioner.

Jeg er mildt sagt bekymret for, om kommunerne kan løfte de komplekse opgaver, som kræver specialiseret personale, hvis kvaliteten skal være i orden. Og den bekymring har Dansk Socialrådgiverforening – sammen med en række organisationer – gjort blandt andet Socialministeriet opmærksom på.

Samtidig er reformen uden finansiering. Socialrådgivere og kollegaerne i sundhedssektoren løber allerede alt for stærkt, så når politikerne forestiller sig, at de kan gennemføre en sundhedsreform, der skal skabe mere sammenhæng uden en ekstra krone, lyder det foruroligende urealistisk.

Når Lars Løkke og de øvrige politikere i forbindelse med sundhedsreformen taler om sammenhæng, er det som om, at de glemmer alt det, der ikke umiddelbart handler om medicinsk behandling. Nok er det afgørende, at der er sammenhæng mellem besøg hos den praktiserende læge, behandling på sygehus og opfølgning hos en speciallæge, men det er ikke nok for de borgere, der samtidig har sociale eller psykiske udfordringer – herunder også patienter, som er i krise for eksempel, fordi de frygter at miste jobbet, eller på grund af livstruende sygdom.

Her kan socialrådgivere på sygehusene være det socialmedicinske bindeled og være med til at sikre, at borgerne ikke falder ned mellem to systemer, når de bliver udskrevet. En bedre sammenhæng kræver ikke den grundlæggende omlægning af sundhedsvæsenet, som regeringen lægger op til. I regionerne har vi allerede rigtig gode erfaringer med, hvordan blandt andre socialrådgivere på sygehusene bygger bro mellem kommunerne og sundhedssektoren.

Senest dokumenteret med de såkaldte TUT-projekter (Tværfaglige Udgående Teams), hvor de fem regioner har gode erfaringer med at bygge bro mellem børne- og ungdomspsykiatrien på sygehusene og de kommunale forvaltninger. I de seneste mange år har politikerne desværre skåret kraftigt i antallet af socialrådgivere på sygehusene. Jeg vil gerne minde om, at der er hårdt brug for, at mange flere patienter møder socialfagligt personale, som kan skabe overblik over hele deres livssituation, og som kan møde dem som hele mennesker og ikke blot som en diagnose. **S**

Læs også artiklen side 5

